

सामाजिक परििक्षण विशेषाङ्क

आ.ब. २०७८/०७५

दलित सामाजिक विकास केन्द्र

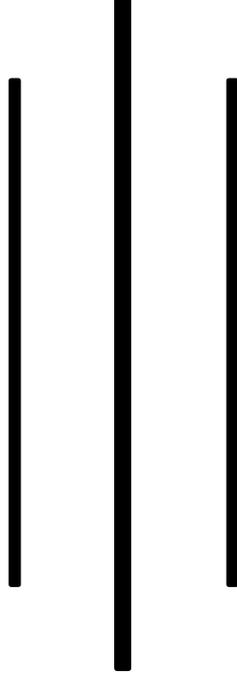
क.व.न.पा.-५, डँगरी चौक, कपिलवस्तु

फोन.: ०७६-६२०१७२, ६९०८०३

Email: dsdc2061@gmail.com, website: www.dsdc.org.np

दलित सामाजिक विकास केन्द्र

क.व.न.पा.-५, कपिलवस्तु

सामाजिक परिक्षण अन्तिम प्रतिवेदन

आ.ब. २०७४/०७५

दलित सामाजिक विकास केन्द्र

क.व.न.पा.-५, डंगरी चौक

कपिलवस्तु

फोन .०७६-६२०१७२, ६९२८०३

Email: dsdc2061@gmail.com, website: www.dsdc.org.np

दलित सामाजिक विकास केन्द्र

संचालक समितिका पदाधिकारीहरु

राम शरन रैदास
अध्यक्ष

निलम पासी
उपाध्यक्ष

मन्तू कोरी
सचिव

संजय कु. कोरी
सह-सचिव

सूरजमति पासी
कोषाध्यक्ष

विन्दवासिनी हरिजन
सदस्य

जानमति कोरी
सदस्य

गीता हरिजन
सदस्य

राजेन्द्र पासी
सदस्य

दुई शब्द

दलित सामाजिक विकास केन्द्र क.व.न.पा. ५ क.व. का शुभेच्छुक महानुभावहरु यस संस्थाले वार्षिक रुपमा अन्तरिक तथा विभिन्न परियोजना बाट संचालन भएका गतिविधिहरुको वार्षिक उत्सवको रुपमा सामाजिक विकासको क्षेत्रमा काम गर्नेसंघ संस्थाहरु, नागरिक समाज, समुदायका व्यक्तिहरु, पत्रकार महानुभावहरु, सरकारी निकाय तथा सरोकावालाहरुलाई आमन्त्रण गरेर सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम यस संस्थाले वार्षिकरुपमा आयोजना गर्दै आइरहेको कुरा सर्हष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

राम शरन रैदास (अध्यक्ष)

यस संस्था २०६१ साल भाद्र २ गते दलित सामाजिक विकास केन्द्र क.व. सामाजिक संस्थाको रुपमा स्थापना भएको हो । विगतका अनुभव र अभ्यासहरुलाई निरन्तरता दिदै स्थानिय स्तरमा संगठित समुह तथा संजालहरु, सामाजिक संस्थाहरु, स्थानिय तथा बाह्य दातृ निकायहरु एवं सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको सहयोग तथा सहकार्यमा स्थानिय तह देखि सवलीकरण गर्दै राष्ट्र निर्माण गर्ने उद्देश्यका लागी हातेमालो गर्दै यस संस्थाले आफ्नो विभिन्न गतिविधिहरु संचालन गर्दै आइरहेको छ ।

हामी जवाफदेहिता, पारदर्शिता तथा अर्थपूर्ण सहभागितामा विश्वास गर्दछौं र हामी लक्षित समुदाय तथा सरोकारवाला निकायहरु प्रति जवाफदेहि छौं । हामी पारदर्शि हुदै र हामी अभै सिक्दै अगाडी बढ्दै छौं । त्यसैले संस्था प्रति आस्था राख्ने सहयोगी तथा शुभेच्छुकहरुको निरन्तर सल्लाह र सुझाव चाहन्छौं । हाम्रा अभ्यासहरुलाई गैरसरकारी क्षेत्रमा मात्रै होईन, नीजि क्षेत्र र सरकारी निकायहरुमा समेत अनुकरण गर्न गराउनका लागी सदैव हातेमालो गर्न तयार छौं र रहने छौं ।

अन्त्यमा वार्षिक रुपमा भए गरेका विभिन्न क्रियाकलाप र गतिविधि तथा अनुभवहरु छापामा उतारी जवाफदेहिताको आधार स्वरुप प्रस्तुत गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउनु हुने सम्पूर्ण कार्य समितिका पदाधिकारी तथा साधारण सदस्य ज्युहरु, कर्मचारी तथा सहयोगी मित्रहरु र यस संस्थालाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्षरुपमा सहयोग गर्ने महानुभावहरु सबैमा आभार प्रकट गर्दै विशेष सम्मान प्रकट गर्दछु । साथै यस संस्थामा प्रगतिका लागी यहाँहरुको अमूल्य सुझाव, सल्लाह र पृष्ठपोषणको अपेक्षा गर्दछु । धन्यवाद

राम शरन रैदास
अध्यक्ष

हार्दिक कृतज्ञता

सामाजिक लेखाजोखा यस संस्थाको सामाजिक तथा नैतिक कार्यसम्पादन मापन गर्ने प्रमुख औजार हो । यसको प्रकृया जहिल्यै पनि समावेशी र अर्थपूर्ण सहभागीतामुलक हुन्छ । त्यसैले यी अधिकारवाला तथा सरोकार वालाहरु प्रति जवाफदेहिता र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्दछ । संस्थाको कार्य सम्पादन सुधार गर्नका लागि सामाजिक लेखाजोखाले सरोकारवाला, लक्षित समुह, दातृ निकाय र अन्य संघ संस्थाहरु बीच सम्वाद तथा पैरवी गर्न अवसर प्रदान गर्दछ । यसका साथै यसले अर्थपूर्ण सहभागिता मार्फत विभिन्न सरोकारवालाहरु बीच विश्वास निर्माण गर्दछ र पारदर्शिता तथा जावफदेहिता बढाउन अभिप्रेरित गर्दछ ।

मन्डू कोरी (सचिव)

यिनै मुल्यमान्यताहरुलाई आत्म साथ गर्दै विगत ८ वर्ष देखि वार्षिक रुपमा यस संस्थाले सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम आयोजना गर्दै आएको छ । हामीले गरेको लगानी अनुसारको प्रतिफल प्रभावकारी भयो भएन ? अधिकारवालाहरुले कार्यक्रमलाई आत्म साथ गरे गरेनन ? सिकाइहरु के के रहे ? के कुरामा सुधार गर्न वा सच्चिनु पर्छ ? जावफदेहिता प्रतिको सचेततालाई कसरी बलियो बनाउन सकिन्छ ? जस्ता जिज्ञासाहरुलाई घटाई सेवा प्रदायक र सेवा ग्राही मात्र नभई जिम्मेवार र जवाफदेही संस्थाको रुपमा चिनाउन हामी नियमित र निरन्तर रुपमा प्रयत्न गरिरहेका छौं ।

अन्त्यमा, सामाजिक विकास र रुपान्तरणीय कार्यको यस महान अभियानलाई वार्षिक रुपमा सामाजिक परिक्षणको माध्यबाट दलित सामाजिक विकास केन्द्रले निरन्तरता तथा संस्थागत विकास हुदै जाओस । यसरी आफ्ना विशिष्ट अनुभवहरुलाई सामाजिक परिक्षणको माध्यबाट सर्वजनिक गर्ने क्रममा अमूल्य सहयोग गर्ने पदाधिकारी एवं सम्पूर्ण कर्मठ कर्मचारीहरु तथा सम्पूर्ण शुभचिन्तक महानुभाव ज्यूहरुमा हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ज्ञापन

दलित, गरिव, विपन्न, महिला पछडिपारिएका समुदायहरुको आर्थिक सामाजिक शैक्षिक र स्वास्थ्य स्तर तथा विभिन्न संयन्त्रहरुमा अर्थपूर्ण सहभागिता नरहेको साथै विभेदपूर्ण अवस्था विद्यामन रहेको सो अवस्थालाई सकारात्मक परिवर्तन गर्न समुदाय र राज्यले सकारात्मक परिवर्तन गर्न खोजेको साथ साथै विकासको अवसरहरु सृजना भएको । यसरी यहाँको सामाजिक विकासमा देखिएको खाडललाई पुर्नका लागी यस संस्थाले आफ्नो सामाजिक रुपान्तरणको कार्यलाई आफ्नो कदम अगाडी बढाएको छ । यसरी २०६१ सालमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र गोटिहवा-९, कपिलवस्तु जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भई स्थापना भएको हो ।

निलम पासी
(उपाध्यक्ष)

यो संस्था दलित र उत्पीडित समुदायको उत्थान गर्ने, गैर नाफामुलक स्वतन्त्र सामाजिक संस्था हो र समाज कल्याण परिषद, काठमाण्डौमा दर्ता भई पूर्णरूपमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र गतिविधिहरुमा कार्यान्वयन भईरहेको छ ।

यस संस्थाले समुदाय सवलीकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्दै लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा वातावरण, जीविकोपार्जन, कृषि तथा उद्यम विकास, अधिकार तथा पैरवी, दैवी प्रकोप, बाल विवाह तथा दाइजो प्रथा, अपाङ्गता व्यक्तिहरुको शक्तिकरण गर्ने क्रममा विभिन्न सरकारी संस्था गैरकारी निकायहरु संग साभेदारी गरी कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आफ्नो कार्यहरु अगाडी बढाइरहेको छ । संगसंगै कार्यक्षेत्र, कर्मचारी, रणनिति र कार्यक्रमका लागी खर्च गरिने श्रोतहरु पनि स्वभाविक रुपमा बढेको छ । सोही सन्दर्भमा महिला र दलितको क्षेत्रमा कार्य गरिने कपिलवस्तु जिल्लाकै अग्रणि संस्थाहरुको हाराहरिमा आफूलाई स्थापित गर्न सक्षम रहेको छ । संस्थाको कार्यक्रमका लागी चाहिने बजेट, दक्ष जनशक्तिहरु, स्रोत साधनहरु र वार्षिक योजना संस्थागत विकासको आधार स्तम्भ बनेको छ ।

अन्त्यमा, सामाजिक रुपान्तरणीय कार्यलाई वार्षिक रुपमा सामाजिक परिक्षणको माध्यम बाट दलित सामाजिक विकास केन्द्रले निरन्तरता तथा संस्थागत गर्दै आईरहेको छ । सामाजिक परिक्षण विशेषाङ्क प्रकाशित गर्न सुझाव तथा पृष्ठपोषण दिई सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका प्रतिनिधिहरु, अधिकारवाला, सरोकारवाला निकायहरु तथा संस्थाका पदाधिकारीहरु, र संस्थालाई प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सहयोग गर्ने महानुभावहरु एवं कर्मचारी साथीहरुलाई धन्यवाद तथा आभर व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

विषय सूची :

खण्ड १. परिचय

- १.१. संस्थागत परिचय
- १.२. संस्थाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्य
- १.३. संस्थाको मुल्यमान्यता
- १.४. संस्थाको मुख्य कार्यक्षेत्रहरु
- १.५. लक्षित वर्ग
- १.६ संस्थाको रणनीतिहरु
- १.७ संस्था आबद्धता, दर्ता भएका निकायहरु
- १.८ संस्थागत नियमावलीहरु
- १.९ संस्थागत संरचना
- १.१०. कार्य समितिको विवरण
- १.११. कर्मचारीहरुको विवरण
- १.१२ संस्थामा समावेशी संरचना
- १.१३. दक्ष जनशक्ति

खण्ड २. सामाजिक परिक्षण परिचय

- २.१. परिचय
- २.२. उद्देश्यहरु
- २.३. फाइदाहरु
- २.४. सामाजिक लेखाजोखाका क्षेत्रहरु

खण्ड ३. आ.व.२०७४/०७५मा गरिएका कार्यक्रमहरुको सामाजिक परिक्षण

- ३.१ संस्थाबाट विगतमा सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम/परियोजनाहरु
- ३.२ संस्थाबाट हाल संचालित क्रियाकलाप/कार्यक्रमहरु
- ३.२.१ आन्तरिक रुपमा गरिएको क्रियाकलापहरु
- ३.२.२ सम्पर्क समन्वयमा गरिएको क्रियाकलापहरु

खण्ड ४. सामाजिक कार्यक्रमहरु

- ४.१. अब मेरो पालो कार्यक्रम
- ४.२. एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना
- ४.३. समावेशी विकासका लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना (अपाङ्गता) कार्यक्रम
- ४.४. आगलागी रोकथमका लागि पूर्व तयारी कार्यक्रम

खण्ड ५. सफलताका कथाहरु

- ५.१. गुडीयाको गोरेटो
- ५.२. किशोरीको सरोकार सरकार संग
- ५.३. लक्ष्मीको लक्ष्य
- ५.४. इन्द्रावतीको संघर्ष
- ५.५. बालविवाहको सोच बदल्यो
- ५.६. नागरिकताले ल्यायो खुशी
- ५.७. बढ्दो पाईला
- ५.८. आत्म निर्भर भईन पुनम
- ५.९. सचेत भाईन लक्ष्मी

खण्ड ६. संस्थाको आर्थिक कारोबारको विवरण

- ६.१. सामाजिक परिक्षण विवरण
- ६.२. आ.व. २०७४/०७५ को लेखा परिक्षण प्रतिवेदन

खण्ड ७. फोटोहरु

खण्ड १. परिचय

१.१ संस्थागत परिचय :

समाजमा रहेको सामाजिक विभेद बाट दलित, महिला विपन्न समुदाय पिडित रहेको वर्तमान परिपेक्षमा सामाजिक संरचनाले दृष्य अदृष्य विभेद र हक अधिकार बाट बंचित गराई पछाडिपारिएको छ। वर्षौंदेखि विभेदबाट पिल्सिएर बसेका दलित समुदायका साथै महिला, किशोर किशोरी, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गरिब तथा बञ्चितकरणमा परेका समुदायलाई सचेत र संगठित गराई उनीहरूको हक अधिकार बारे पैरवी र गरीबी न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले २०६१ सालमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र गोटिहवा-९, कपिलवस्तु जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भई स्थापना भएको हो। यो संस्था दलित र उत्पीडित समुदायको उत्थान गर्ने, गैर नाफामुलक स्वतन्त्र सामाजिक संस्था हो।

१.२ संस्थाको भविष्य दृष्टि (परिकल्पना) : “विभेद रहित समतामूलक समाज”

परिभाषा :

- जातिय, लैगिक विभेदको अन्त्य
- महिला तथा बालबालिकाहरू स्थानिय तहमा स्रोतसाधन तथा निर्णयमा पहुँच भएको
- शारीरिक सिमितता भएका व्यक्तिहरू आफ्नो क्षमताको पूर्ण उपयोग भएको
- स्वतन्त्र र सम्मानित जीवन यापन भएको।

संस्थाको ध्येय :

- जात जाति, लिंग, वर्ग, धर्म सम्प्रदायको आधारमा गरिने सबै प्रकारका भेदभावको अन्त गर्ने।

संस्थाको लक्ष्य

- भेदभाव रहित जीवनयापन गर्न सकिने अवसरको सृजना भएको हुने छ।
- सेवा सुविधा बाट बञ्चित रहेको पछाडिपारिएका लक्षित वर्गहरूले राज्यको मुलधारमा समावेश भएको हुने छन।
- स्वतन्त्र र समानित जीवन निर्वाह गर्न सकिने क्षमता भएका हुने छन।
- आर्थिक, सामाजिक राजनीतिक तथा मानवीय क्षेत्र बाट पछाडी पारिएका समुदायलाई सो क्षेत्रबाट पहुँच हुने छ।
- आर्थिक गरिब, दलित, महिला, बालबालिका र शारीरिक सिमितता भएको व्यक्तिहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी तथा निर्णयक तहमा सहजरूपमा पहुँच भई सम्मानित जीवन यापन भएको हुने छ।

उद्देश्यहरू :-

- दलित, अति गरिब पिछडीएका जातीहरूलाई साक्षर बनाउनुका साथै चेतनशील र सशक्तिकरण गर्ने।
- दलित, उत्पिडीत जातीहरूको बाहूल्यता रहेको स्थानमा भौतिक पूर्वाधारका सुविधाहरू उपलब्ध गराउन पहल गर्ने।
- जातिय भेदभाव, छुवाछुत सामाजिक शोषण एवं अन्धविश्वास विरुद्ध जागरण ल्याई आधारभूत मानव अधिकारको सवालमा जनवकालता गर्ने।
- दलित समुदायको समस्या उपर कार्य गर्न समुह बनाउने र परिचालन गर्ने।
- दलित उत्पिडीत वर्गको श्रम र शीपको उच्चतम प्रयोग गरी उत्पादकत्व बढाउन आधुनिकीकरण तथा शीप मूलक कार्यक्रममा सहयोग पूर्याउने।
- आयआर्जन पेशालाई आधुनिकीकरण तथा शीपमूलक कार्यक्रम द्वारा आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउने कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- अरु माथीका निर्भरता हटाउन उत्पिडीत वर्गको श्रम र शीपको उत्पादकत्व बढाउन सहयोग पूर्याउने।
- आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक क्षेत्रबाट पछाडी परेकाहरूलाई सदैव टेवा दिने जस्ता खालका कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- विभिन्न परिवारको आर्थिक विकास गर्नका लागि कृषि, वन, पशुपालनमा विशेषसहयोग दिई आय आर्जन र बचत कार्यमा अग्रसर बनाउने तथा बालबालिका, महिला, अपाङ्ग र बृद्धहरूको संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने।
- खानेपानी प्रति अभिरुचि साथै आवश्यक योगदान गर्ने।
- संस्थाको उद्देश्यसंग मेलखाने सम्पूर्ण संघ संस्थासंग सम्पर्क विस्तार गर्ने।

१.३ संस्थाको मुल्यमान्यता :

- समुदाय प्रति जवाफदेहिता, लैंगिक समानतामा जोड दिने ।
- वातावरण प्रति सचेत
- सत्यता र इमान्दारिता
- गरिब तथा छेउ पारिएकाहरुका लागि विशेष वास्ता र प्रेम
- शान्ति र मेलमिलाप
- जवाफ देहिता र पारदर्शिता

१.४ संस्थाको मुख्य कार्य क्षेत्रहरु :

क्र.स.	क्षेत्र	परिभाषा
१	शिक्षा	विद्यालयमा निरन्तरता पढाउने र अनौपचारिक शिक्षा
२	स्वास्थ्य तथा सरसफाई	प्रजनन स्वास्थ्य तथा अधिकार, स्वाच्छता तथा सरसफाई
३	वातावरण, जयवायु परिवर्तन तथा प्रकोप व्यवस्थापन	प्रकोप पूर्व तयारी, राहत, जलवायु परिवर्तनको अनुकुलन तथा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन
४	शीप विकास तथा जीविको पार्जन	कृषि, गैर कृषि, प्राविधिक, प्राविधि हस्तान्तरण
५	पैरवी	लैंगिक समानता, जातिय विभेद, शारीरिक विमितता, शान्ती निर्माण, द्वन्द व्यवस्थापन, आत्म निर्णय, सामाजिक मुल्यमान्यता, नितिनियमको कार्यान्वयन आदि ।

१.५ लक्षित वर्ग :

- दलित
- पिछडावर्ग
- विपन्न व्यक्ति
- महिला
- किशोरीकिशोर
- द्वन्द बाट प्रभावित व्यक्ति
- शारीरिक सिमितता भएको व्यक्ति (अपाङ्गता) तथा जोखिम पूर्ण अवस्थामा रहेका समुदायहरु ।

१.६ संस्थाको रणनीतिहरु :

- सहकार्य
- साभेदारी
- क्षमता अभिवृद्धि
- संजालीकरण
- हानी न गरौं

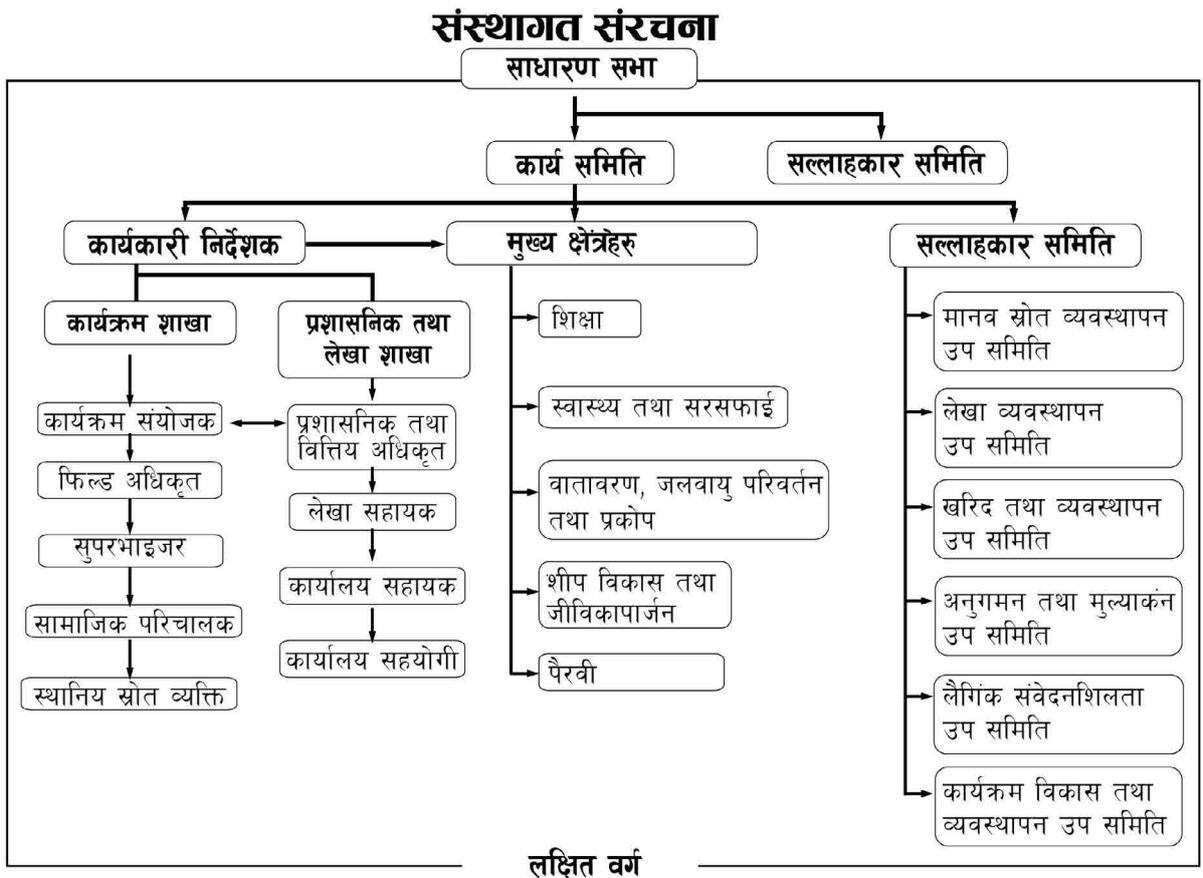
१.७ संस्था आवद्धता दर्ता भएका निकायहरु :

संस्था	दर्ता नं.	दर्ता मिति
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	३७१	२०६१/०५/०२
समाज कल्याण परिषद, लैनचौर, काठमाण्डौ	२०५२३	२०६३/०६/०८
गैसस महासंघ, बुद्धनगर, काठमाण्डौ		२०६३
दलित गैसस महासंघ, काठमाण्डौ		२०६३
मधेशी गैसस महासंघ, काठमाण्डौ	०५५	२०६४/०८/१३
आन्तरिक राजश्व कर कार्यालय कृष्णनगर क.ब.		
स्थायी लेखा नम्बर	पान: ३०१७७५२२१	२०६१/११/१८
आयकर छुट हुने संस्था दर्ता प्रमाण पत्र	च.न. १८७१.	२०६५/१०/०९
पोषणका लागि नागरिक संजाल (सिसान)		

१.८ संस्थागत नियमावलीहरु :

- आर्थिक नियमावली ,
- प्रशासनिक नियमावली,
- मानव स्रोत व्यवस्थापन नियमावली,
- आंचार संहिता,
- लैंगिक संवेदनशिलता नियमावली,
- बाल बालिका संरक्षण तथा प्रर्वद्धन नियमावली,
- पर्यावरण तथा जलवायु परिवर्तन नियमावली,
- द्वन्द्व व्यवस्थापन नियमावली,
- भ्रष्टाचार विरुद्धको आचार संहिता,
- छात्रवृत्ति निर्देशिका,
- घुम्ती कोष परिचालन निर्देशिका
- आन्तरिक लेखा परिक्षण निर्देशिका
- ५ बर्षिय रणनीतिक योजना भएको ।
- कार्यक्रम/परियोजना अनुगमन निर्देशिका

१.९ संस्थागत संरचना :

१.१० कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको विवरण २०७३

क्र.स.	नाम	पद	लिङ्ग	सम्पर्क नं.
१	राम शरन रैदास	अध्यक्ष	पुरुष	९८५७०५११५८
२	निलम पासी	उपाध्यक्ष	महिला	९८०५४००९७४
३	मन्तु कोरी	सचिव	पुरुष	९८४७२७७६०२
४	संजय कुमार कोरी	सहसचिव	पुरुष	९८६७४००९७८
५	सुरजमति पासी	कोषाध्यक्ष	महिला	९८०२७८४३३७
६	राजेन्द्र पासी	सदस्य	पुरुष	९८०४४५६५३३
७	ज्ञानमति कोरी	सदस्य	महिला	९८०७५७५३२५
८	गीता हरिजन	सदस्य	महिला	९८४७०६००५५
९	विन्दवासिनी हरिजन	सदस्य	महिला	९८१७५७१०७२

१.११ कर्मचारीहरूको विवरण

नाम	ठेगाना	पद	शैक्षिक योग्यता	फोन नं.	कार्यक्षेत्र
१. अब मेरो पालो कार्यक्रम					
गोविन्द धवल	रुपन्देही	कार्यक्रम अधिकृत	M.A.	९८१७५१००६१	संस्था र कार्यक्षेत्र
पुष्पा गुप्ता	क.व.न.पा.२	प्रशासन तथा वित्तिय अधिकृत	I.com	९८०२७८४३४८	संस्था र कार्यक्षेत्र
संगिता चौरसिया	क.व.न.पा.३	अनुगमन तथा मुल्यांकन सिकाई सुपरिवेक्षक	10+2	९८१५४३५००१	संस्था र कार्यक्षेत्र
विश्राम कोरी	क.व.न.पा.४	शोसल नर्स सुपर भाइजर	10+2	९८०२७८४३४६	संस्था र कार्यक्षेत्र
राजेश कुमार चौधरी	रुपन्देही	लघु उद्यम विकास सुपरभाइजर	I.Se. Age.	९८०५४३९२६८	शुद्धोधन गा.पा.६ मायादेवी गा.पा.६,७ क.व.न.पा.५
विजय सापकोटा	शिवराज न.पा.५	लघु उद्यम विकास सुपरभाइजर	B.B.S.	९८०२७८४३३४	कृष्णनगर न.पा. यशोधरा गा.पा.७,८
लग्गन हरिजन	क.व.न.पा.५	सामाजिक परिचालक	B.A.	९८०२७८४३४५	यशोधरा गा.पा.७
दिनेश यादव	मायादेवी गा.पा.५	सामाजिक परिचालक	10+2	९८०२७८४३४४	मायादेवी ५
सुनिता यादव	बुद्धभूमि न.पा.७	सामाजिक परिचालक	10+2	९८०२७८४३३९	कृष्णनगर न.पा.६
सच्चाराम हरिजन	शुद्धोधन गा.पा.६	सामाजिक परिचालक	B.A.	९८०२७८४३४०	मायादेवी ७
कुसुम कोरी	शुद्धोधन गा.पा.३	सामाजिक परिचालक	B.A.	९८०७५३२६५१	शुद्धोधन गा.पा. ६

लक्ष्मी चौधरी	महाराजगंज न.पा.६	सामाजिक परिचालक	10+2	९८०२७८४३३१	कृष्णनगर न.पा. ५
दिपा श्रेष्ठ	क.व.न.पा.३	सामाजिक परिचालक	10+2	९८४७४७४१३४	क.व.न.पा. ५
अनिता श्रीमाल	क.व.न.पा.४	सामाजिक परिचालक	10+2	९८४७०६२०३१	यशोधरा गा.पा. ८
निबर हरिजन	क.व.न.पा.५	कार्यालय सहयोगी	10	९८०२७८४३३२	संस्था

२. एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना

शतिष कु. हरिजन	कृष्णनगर न.पा.९	कार्यक्रम संयोजक	M.A.	९८०७४८८७३५	संस्था
ललिता बरई	क.व.न.पा.४	लेखा पाल	I.com	९८०६९७४७८९	संस्था
राजेन्द्र प्रसाद चौधरी	क.व.न.पा.५	सामाजिक परिचालक	I.A.	९८१६४३७७३२	यशोधरा गा.पा.६
शकुन्तला अग्रहरी	मायादेवी गा.पा.४	सामाजिक परिचालक	SLC	९८२१९८५४१८	मायादेवी गा.पा. ४

३. समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना (अपाङ्गता) कार्यक्रम

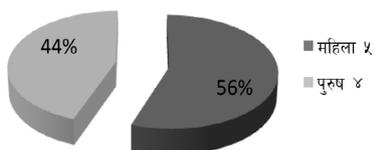
अनिल कुमार द्विवेदी	क.व.न.पा.२	कार्यक्रम संयोजक	M.A.	९८०१३५३४२२	संस्था
जीत नारायण यादव	शिवराज न.पा.९	सामाजिक परिचालक	10+2	९८४७२०३८५१	यशोधरा गा.पा. ५ र ७
शिव कुमारी गुप्ता	बुद्धभूमि न.पा.१०	सामाजिक परिचालक	10+2	९८१७४२२७५६	यशोधरा गा.पा. ४ र ६

१.१२ कार्यक्रमगत समावेशी संरचना :

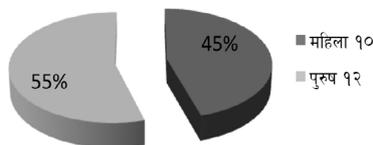
कार्यक्रमको नाम	जात/जाति										जम्मा		जम्मा
	बाहुन/क्षेत्री		आदिवासी/जनजाति		दलित		पिछडावर्ग		मुस्लिम		महिला	पुरुष	
	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.			
अब मेरो पालो	०	१	१	०	२	५	४	२	०	०	७	८	१५
एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना	०	०	०	०	०	१	२	१	०	०	२	२	४
समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना कार्यक्रम	०	१	०	०	०	०	१	१	०	०	१	२	३
जम्मा	०	२	१	०	२	६	७	४	०	०	१०	१२	२२

समावेशी संरचना :-

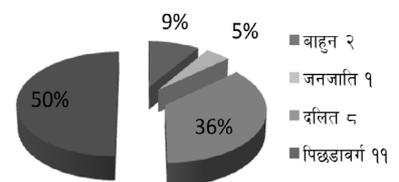
कार्य समितिको लैंगिक वितरण

कार्य समितिको वितरण

कर्मचारीको जातिगत वितरण

१.१३ विषयगत जनशक्तिको विवरण :

विषय	जम्मा
प्रस्ताव तथा प्रतिवेदन लेखन	३
पि.आर.ए./आर,आर. ए.	५
समुह गठन र सामाजिक परिचालन	७
विपद व्यवस्थापन	३
वचत तथा ऋण परिचालन र सहकारी विकास	३
संस्थागत विकास र साङ्गठनिक क्षमता अभिवृद्धि	३
क्षमता अभिवृद्धि, नेतृत्व विकास र महिला सशक्तिकरण	१०
योजना, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	५
लेखा व्यवस्थापन	५
सामुदायिक स्वास्थ्य र एच. आई. भि./एडस	२
आय आर्जन तथा उद्यम विकास	५
अधिकारमुखी अवधारणा	६
पत्रकारिता	३
गरिबीका अन्तर निहित कारणहरुको विश्लेषण (युसीपीए)	१०
द्वन्द्व रुपान्तरण तथा मानव अधिकार	४
द्वन्द्व व्यवस्थापन	३
प्रतिवेदन तथा केश स्टोरी	५
महिला सशक्तिकरण	१०
किशोर किशोरी सशक्तिकरण	५
समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना	२
पुरुष सहभागिता	५
मनोसामाजिक स्वस्थ्यता	३
महिला शान्ति सुरक्षा	३
यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, अधिकार	३
जीवन उपयोगी सीप	५
दलित सशक्तिकरण	१५
GED तालिम	७
पैरवी	१०
वातावरण तथा जलवायू परिवर्तन	३
SIYB	४
पोषण	२
कृषि सेवा प्रविधिक	१
पशु सेवा प्रविधिक	१
प्राविधिक	२

खण्ड २. सामाजिक परिक्षण परिचय

२.१. परिचय :

सामाजिक लेखाजोखा वा सामाजिक परिक्षण संस्थाको सामाजिक तथा नैतिक कार्यसम्पादन मापन गर्ने मुख्य औजार हो। सहभागिता मुलक विकास प्रक्रियामा सेवाग्राही (हकवाला) र सेवा प्रदायक (दायित्ववाहक) हरुको सहभागिता गरिने समीक्षा तथा मुल्याङ्कन नै सामाजिक लेखाजोखा हो। यसले कुनै पनि विकास परियोजना वा कार्यक्रमको उद्देश्य के हो, कसका लागी हो, कसको सहयोगमा संचालन भएको हो, कति लागतमा संचालन भएको हो, समुदायको योगदान कस्तो रहेको छ, के के उपलब्धी प्राप्त भएको छ, या अपेक्षा गरिएको छ, के कस्तो प्रभाव पर्न थालेको छ, भन्ने कुराको लेखाजोखा गर्दछ। सामाजिक लेखाजोखा/परिक्षण समुदायले महसुस गरेको उपलब्धि, अनुभव, बुभलाई र दृष्टिकोष थाहा पाउने एक प्रजातान्त्रिक प्रक्रिया हो। यसले सेवा प्रदान गर्ने संस्थाको जवाफदेहिताको मापन गर्दछ। यस प्रक्रियाबाट समाजमा आएका सकारात्मक परिवर्तन, लक्षित समुह, समुदायले प्राप्त गरेका फाइदाको सम्बन्धमा सामाजिक दृष्टिकोष छर्लङ्ग हुन्छ। यसमा कार्यक्रमको उद्देश्य, प्रतिफल र सामाजिक प्रभावका सम्बन्धमा स्पष्ट लेखाजोखा गरेर सार्वजनिक गरिन्छ। यो कुनै कार्यक्रम नभएर विकास प्रक्रियालाई सार्वजनिक, पारदर्शी गर्ने एउटा पद्धति हो।

२.२. उद्देश्यहरू :

- सेवा प्रदान गर्ने, प्रत्यक्ष सेवा लिने, अन्य सम्बन्धित सरोकारवालाहरु बीच उसको व्यवहार, नीति र अभ्यासहरु माफत सो संस्थाको जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व बढाउने।
- हामीले काम गर्ने व्यक्ति, लक्षित समुदाय र सरोकारवालाहरु बाट सल्लाह सुझाव लिएर आन्तरिक कार्यपद्धति बारे बुझन र सिक्नका लागी उपयुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने।
- संस्थागत सुधारका लागी सरोकारवालाहरु बीच अनुभव आदन प्रदान, सुचना गर्न र नयाँ सिकाई तथा सुनाईका लागी वातावरण तयार गर्ने।
- सुमधुर सम्बन्ध स्थापना गर्न।

२.३. फाइदाहरू :

- क्षमता विकास
- पारदर्शिता
- सहभागिता
- समुदाय प्रति जवाफदेही
- अपनत्वको भावनाको विकास

२.४. सामाजिक लेखाजोखाको क्षेत्रहरू :

१) संस्थागत शासन पद्धति :

संस्थाको उद्देश्य, योजना, नीति, कार्यान्वयन प्रक्रिया, लक्षित समुदायको सहभागिता, प्रभावकारी कार्य, उपलब्धीको अवस्था र व्यवस्थापन कसरी गरिएको आदि कुरालाई पारदर्शी हुने गरी समिक्षा गर्ने। त्यसका मुख्य गरी निम्न लिखित उद्देश्यहरु छन्।

- संस्थाको परिकल्पना, लक्ष्य, उद्देश्य, मुख्य मुल्यमान्यता र रणनीतिक योजना
- आर्थिक स्रोत र कार्यान्वयन प्रकृया
- संस्था र कर्मचारीको संरचना
- कर्मचारीहरुको विवरण
- संस्थागत नीति प्रणाली

२) कार्यक्रम योजना तथा कार्यान्वयन :

सामाजिक लेखाजोखाले योजना प्रकृत्यालाई समेत समेटेको हुन्छ जसमा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, मुल्यांकन र पृष्ठपोषण पर्दछन् ।

- मुख्य कार्यक्रम, गतिविधि र बजेट
- परिणाम क्षेत्र र मापन गर्न औजारहरु वा सुचकहरु
- उपलब्धी, सिकाई, सफलता र चुनौती
- गुणस्तर निर्धारण तरिका र सुनिश्चित गर्ने प्रणाली
- कार्यक्रम र भौगोलिक क्षेत्रहरु र जनसंख्या विवरण
- बजेट प्रगति विवरण (मासिक र वार्षिक), प्रत्येक कार्यक्रमको बजेट र मुल्याङ्कन प्रतिवेदन सहितको वार्षिक प्रतिवेदन

३) वित्तिय व्यवस्थापन तथा कार्य सम्पादन :

- जम्मा बजेट र खर्च
- वित्तिय नीति तथा प्रणाली (समान खरिद, आन्तरिक लेखा परिक्षण, बाह्य लेखा परिक्षण, वित्तिय प्रतिवेदन प्रकृत्या, योजना बजेट तयार गर्ने प्रणाली)
- कार्यक्रम र प्रशासनिक खर्च
- आगामी वर्षका लागी बजेट प्रक्षेपण

४) सम्बन्ध व्यवस्थापन

- दातृ निकायहरु तथा साभेदार संस्थाहरुको सूची
- समुदाय सहभागिता र योगदान
- सरोकारवालाहरुको सूची
- संघसंस्था, महासंघ, संजाल तथा अन्य संगठनको सदस्यता

खण्ड ३. कार्यक्रमहरू

३.१. संस्थाबाट विगतमा सञ्चालन गरिएको मुख्य कार्यक्रम/परियोजनाहरू :

- वाखा पालन कार्यक्रम र गरिवी न्यूनिकरणका लागी दिगो सिचाई कार्यक्रम (दिर्घकालिन कृषि योजना) सहयोग कार्यक्रम (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय क.व.) आ.व. २०६२/०६३ र २०६३/२०६४ सम्मा ।
- तराई दलितको मानव अधिकार, सामाजिक समावेशीकरण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम (समानता) दलित गैर सरकारी महासंघ (डि.एन.एफ.), र केएर नेपाल (२००८ देखि २०१०)
- रुपान्तरणको लागि महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम (सक्षम) केयर नेपाल/२०१० जुलाई देखि डिसेम्बर २०१५ सम्म)
- स्थानिय लोकतन्त्र निर्माण कार्यक्रम (कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्र आ.व.०६७/६८)
- स्थानिय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (जि वि.स. को स्थानिय विकास कोष आ.व.०६७/६८)
- साक्षरता अभियान कार्यक्रम २०७२ (जिल्ला शिक्षा कार्यालय क.व.)
- ओ.डी.एफ. कार्यक्रम २०७३/०७४ (जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई सव डिभिजन कार्यालय)
- चुरा विन्दी परियोजना २०७३/०७४
- आगलागी पूर्व तयारी कार्यक्रम २०७३/०७४ (यू.एम.एन.)
- अब मेरो पालो (बालविवाहका अन्तरनिहितकारणहरूको सम्बोधन तथा नवीनतम प्रयोग र पैरवी) केयर नेपाल (अप्रैल २०१४ देखि मार्च २०१७ निरन्तर)

३.२. संस्थाबाट हाल संचालित क्रियाकलाप/कार्यक्रमहरू :

३.२.१ आन्तरिक क्रियाकलाप/कार्यक्रमहरू :

- संस्थाको सामाजिक परिक्षण
- पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि
- पञ्च बार्षिय रणनीतिक योजना गोष्ठी तथा तयारी
- नियमावलीहरू संशोधन तथा नयाँ निर्माण
- दिवसीय कार्यक्रमहरू

३.२.२. सम्पर्क, समन्वय र सहकार्यमा गरेको कार्यहरू :

- अन्तरराष्ट्रिय जातिय विभेद तथा रंगभेद दिवस २०१८, (राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, गा.पा.)
- जातिय कसूर सजाय ऐन २०६८ बारे अभिमुखीकरण गोष्ठी (राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग)
- दलित सशक्तिकरण तालिम मायादेवी गा.पा. वडा नं. ६
- १६ दिन महिला हिंसा विरुद्धको अभियान, ८ मार्च, अपाङ्गता दिवस, बालिका दिवस, विद्यालय भर्ना कार्यक्रम

कार्यक्रम बाट प्राप्त मुख्य उपलब्धीहरू :

- कार्यक्रमको सामाजिक लेखा परिक्षण कार्यक्रमबाट लक्षित समुदाय र सरोकारवालाहरूबाट कार्यक्रमको स्पष्टता भएको छ ।
- संस्थाका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि बाट कार्यक्रमहरू प्रभावकारी ढंगले संचालन भएको छ ।
- विभिन्न नयाँ संस्थागतका लागी नियमावलीहरू तयार गरी कार्यान्वय गरेको ।
- विभिन्न स्थानिय तह संग सम्पर्क समन्वय बढेको छ ।

४. सामुदायी कार्यक्रमहरू

४.१. कार्यक्रमको नाम :- अब मेरो पालो

दातृ निकाय: केनडेडा फण्ड

सहयोगी संस्था : केएर नेपाल

स्वीकृत रकम : ८४,७२,०७५/-

खर्च रकम : ८३,३७४३०/- बाकी रकम १,३४,६४५/-

परियोजना अवधि : पहिलो चरण १ अप्रैल २०१४ देखि ३० जन २०१७ सम्पन्न भएको

दोस्रो चरण : जुलाई २०१७ देखि जुन २०१८ सम्म संचालनमा रहेको

कार्यक्षेत्र : २ न.पा. र ३ गा.पा. (साविक ८ गा.वि.स.)

नगरपालिका/गाउँपालिका	वडा नं.	गाउँ/टोल	साविक गा.वि.स.	वडा नं.
कपिलबस्तु न.पा.	५	दलदलहा	गोटिहवा	२
शुद्धोधन गाउँपालिका	६	सानो कर्मा	बासखोर	६
मायादेवी गाउँपालिका	५	सिसहनिया	बलुवहवा	७
मायादेवी गाउँपालिका	७	नौडिहवा	हरनामपुर	३
यशोधरा गाउँपालिका	८	खोरिया	सिहोखोर	७
यशोधरा गाउँपालिका	७	बेल्सापुर	सोमडिह	६
कृष्णानगर न.पा	५	गुलरी	पुरुषोत्तमपुर	९
कृष्णानगर न.पा	७	अजिगरा	अजिगरा	१
जम्मा	८ वटा गाउँ			

अब मेरो पालो कार्यक्रम :

केयर नेपालको सहयोग तथा दलित समाजिक विकास केन्द्र कपिलबस्तुको सहजिकरणमा अब मेरो पालो कार्यक्रम विगत सन २०१४ देखि यस संस्थाले विभिन्न उद्देश्यमा किशोर किशोरीहरूको लैंगिक तथा उमेरगत विभेद, कुप्रथा, बालविवाह न्यूनिकरण व्यवसायमूलक कार्यक्रमहरू आयोजना गर्दै आइरहेको छ। यसै गरि यो कार्यक्रम यस कपिलबस्तु जिल्लाको विभिन्न ८ वटा (बासखोर, बलुहवा, हर्नामपुर, गोटिहवा, सिहोखोर, सोमडिह, पुरुषोत्तमपुर, अजिगरा) गा.वि.स.मा संचालित छ यस गा.वि.स.हरूमा विभिन्न किशोर किशोरी समुह, अभिभावक समुह, बालक्लब, VCPC तथा SMC गठन, गरी कार्यक्रम संचालन गरिरहेको छ। यस समुदाय भित्रका दलित आदीवासी जनजाती अति कमजोर विपन्न व्यक्तिहरूलाई केन्द्र विन्दु मानी यस समुदायमा भएका प्रत्येक त्यस्ता जुन अति गरिबीको रेखामुनि छन्। उनीहरूको सहभागितामा त्यहा भएका विभिन्न आवश्यकता हेर्दै त्यसै प्रतिफलको समेत समान सहभागितात्मक भावनाको विकास गर्नु सहभागितात्मक ग्रामिण लेखा जोखागरिएको छ।

समाजमा विभिन्न प्रकार समुदायको बसोबास रहेको हुन्छ। सबै मानिसहरूको भिन्न आर्थिक अवस्था पनि रहेको छ। हाम्रो समाजमा उच्चधनी, धनी, मध्यम धनी, गरिब, अति गरीब वर्गमा बाडिएको छ। उनीहरूको सामाजिक, आर्थिक, राजनितिक, स्थानिय स्रोत साधनमा महिला तथा अतिगरिबको पहुँच र सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थामा सहभागिता तथा अवस्थाहरूलाई लक्षित समुहहरूको व्यक्तिले कुन कुन अवस्थामा कसरी जीविकोपार्जन गरिरहेका छन सोको पत्तालगाई, पहिचान तथा विश्लेषण गरी व्यक्तितथा समुहकाव्यक्तिहरूलाई महसुसीकरण गराउने र अधिकारको दावीगर्न सम्बन्धित निकायको पहिचान गराउने, आफ्नो अधिकारको दावीगर्न सक्षम, सचेत र सशक्तवनाई अधिकारको दावीगर्न लगाउने र आत्मनिर्भर गराउनका लागी जीविकोपार्जन कार्यक्रम संचालनगरिएको हो।

कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू :

- परियोजनाको पहिलो चरणका सिकाई तथा विकासमा आधारित प्रमाणहरूलाई अनुगमन तथा मुल्यांकनको माध्यमबाट सर्वश्रेष्ठतम क्रियाकलाप तथा रणनीतिहरूको उत्पादन (Harvest) गर्ने।

- अब मेरो पालो परियोजनाको ToC को आधारमा निर्धारित मुख्य ४ सैद्धान्तिक आधारशिलाहरूलाई एक आपसमा जोड्न सक्ने कार्यान्वयन प्याकेजहरूको विकास गर्ने ।
- किशोरीहरूको ब्यक्तिगत जीवनलाई प्रभाव पार्न सक्ने कार्यान्वयन प्याकेजहरूको कार्यान्वयन र मुल्यांकन मार्फत विशेष दृष्टिकोणको लागि आवश्यक प्रमाणहरू बनाउने ।
- सम्भावित स्रोत नियन्त्रणका लागि विगतको सिकाई र प्रमाणहरू बिच प्रभावकारी सम्बन्ध राख्दै केएर नेपालको किशोरी अधिकार तथा सशक्तिकरण कार्यक्रमको निर्माण गर्दै ।
- स्थानिय तथा राष्ट्रिय स्तरमा चलिरहेको पैरवी वकालत तथा यसको प्रभावलाई तहगत स्तरमा पुऱ्याउने तथा दबावपुर्ण रुपमा गरिने सम्बन्धित कार्यक्रमहरू र किशोरी केन्द्रित अभियानहरू संग संलग्न हुने ।

लक्षित वर्ग एवं सरोकारवालाहरू :

- लक्षित वर्ग (दलित, गरिव, महिला, पिछडावर्ग, अपाङ्ग,)
- किशोरीहरू
- किशोरहरू
- अभिभावक
- गाउँ बाल संरक्षण समिति
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति
- बाल क्लब
- धर्म गुरु

समन्वय तथा सहकार्य

- गाविस कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, जिल्ला विकास समितिको कार्यालय
- महिला तथा बालबालिका कार्यालय
- जिल्ला बाल कल्याण समिति
- विभिन्न संचार माध्यमहरू
- सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरू

संचालनमा रहेको समुहहरूको विवरण :

समुहको प्रकार	समुह संख्या	सहभागी संख्या	औषतमा एक समुहको औषत संख्या
किशोरी समुह	१५	२८२	१३.३३
किशोर	८	१५२	२४
अभिभावक	८	२०८	२१
उद्यमी समुह	८	१०७	१३.३७
VCPC /SMC	८	१००	१२.५
वडा स्तरिय बाल क्लब	८	८८	११
जिल्ला स्तरिय अन्तर धार्मिक संजाल	१	२८	२८
गाउँ/नगरपालिका स्तरिय अन्तर धार्मिक संजाल	१	१७	१७
वडा स्तरिय अन्तर धार्मिक संजाल	८	६१	७.६२
जम्मा	६५	१०४३	
वडा स्तरिय किशोरी अधिकार मंच	८	१२४	
न/गां.पालिका स्तरिय किशोरी अधिकार मंच	५	७६	
कपिलवस्तु रेडियो किशोरी समुह	१	११	
बुद्ध नाट्य समुह कपिलवस्तु	१	१६	
जम्मा	१५	२२७	

संचालन गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरू :

- राष्ट्रिय स्तरमा सफलताका कथा प्रतियोगितामा सहभागिता
- प्राविधिक शिक्षाको लागि किशोरी भर्ना
- दिवसिय कार्यक्रमहरू रक्षाबन्धन कार्यक्रम, बाल दिवस कार्यक्रम, १६ दिने महिला हिंसा विरुद्धको अभियान अर्न्तगत वक्तृत्वकला प्रतियोगिता, सडक नाटक तथा भलिबल प्रतियोगिता
- सामाजिक विप्लेशष तालिम
- मशला मेसिन व्यवस्थापन तालिम
- उद्यम शिलता विकासका लागि वित्तिय साक्षरता अभिमुखीकरण
- नियमित अभिभावक बैठक
- सामाजिक मुल्यमान्तामा आधारित मर्दानगी तथा यौनिकता सम्बन्धी तालिम
- यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य तथा समाजिक मुल्यमान्यता सम्बन्धी अर्न्तपुस्ता सम्वाद
- किशोरीहरूकोलागी ५ दिने रेडियो पत्रकारिता तालिम
- किशोरीहरूको लागि आत्म रक्षक तालिम
- जनवकालतिय तालिम
- जिल्ला स्तरिय अन्तरधार्मिक संजालको समिक्षा
- अभिभावक समुहहरूमा लैंगिक समानताको प्रगति समिक्षा
- उद्यमीहरूको मासिक बैठक तथा अवलोकन भ्रमण
- किशोरी किशोर समुहहरूको साप्तहिक बैठक
- विद्यालय भर्ना अभियान

मुख्य उपलब्धीहरू :

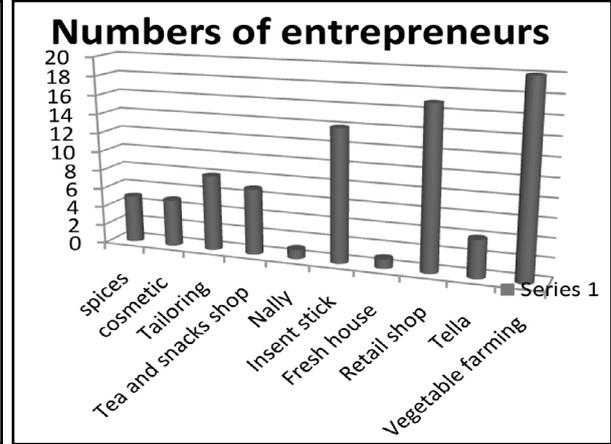
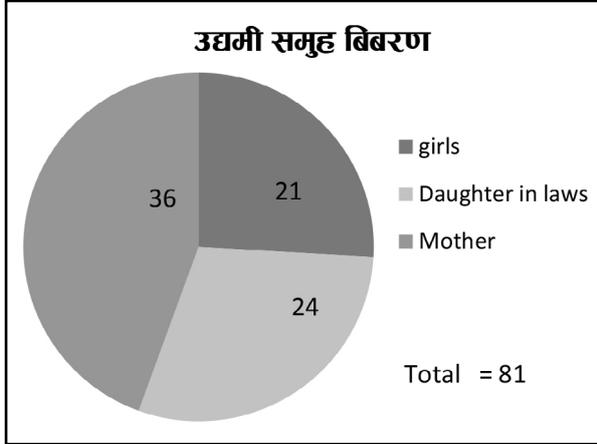
१) Sexual and reproductive Health rights (यौनिक तथा प्रजनन स्वस्थ अधिकार)

- कार्य क्षेत्रका ८ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूको समन्वय र सहकार्यमा लक्षित समुहका १६० जना किशोरी तथा १२३ जना किशोरहरूले स्वस्थ परिक्षण तथा स्वास्थ्य परामर्श सेवा प्राप्त गरेका छन् ।
- किशोरी समुह अर्न्तगत प्रजनन स्वास्थ्य विषयको छलफलले गर्दा महिनावारी सम्बन्धी अन्धविश्वासमा कमी आएको छ । (अन्तिम मुल्यांकन २०१७)
- १५ वटा समुहका १३-१९ वर्षका अधिकांश किशोरीहरू सेनेटरी प्याड बनाउन तथा प्रयोग गर्न सक्षम भएका छन् साथै १२ जना किशोरीहरू यसको सहजीकरण गर्न सक्ने भएका छन् ।
- १५ वटा समुहका अधिकांश किशोरी किशोरहरू यौनिकता संग सम्बन्धी कुराहरूको विषयमा भएको छलफलहरू सहज रूपमा लिईरहेका छन् ।
- पुरुषत्व, नारीत्व, तथा तथा मर्दानगी पैकेज पुर्ण रूपमा समुहहरूमा छलफल भएको छ । समुहमा आवद्ध रहेका किशोर, किशोरी तथा अभिभावकहरूमा लैंगिक समानताको लागि सकारात्मक परिवर्तन देखिएको छ ।

२) किशोरीहरूको बैकल्पिक अवसर तथा लघु उद्यम विकास

- उद्यम समुह अर्न्तगत ८ वटा उद्यम समुहमा जम्मा ११७ जना सदस्यहरू मध्ये ८१ जना उद्यमी बनेका छन् जस अर्न्तगत १७ जना किराना पसल, ४ जना ठेला व्यवसाय, ५ जना मसला मिल, ५ जना श्रृंगार (कासमेटिक) पसल, ८ जना सिलाई, ७ जना चिया खाजा पसल, १ जना नल्ली बनाउने, १४ जना अगर बत्ती बनाउने, १ जना फ्रेस हाउस तथा २० जना तरकारी खेती व्यवसाय संचालन गरिरहेका छन् । उद्यमीहरू मध्ये २१ जना किशोरीहरू, २४ जना बुहारी, तथा ३६ जना आमाहरू रहेका छन् । उद्यमीहरूमा बचत संचालन भएको छ, र ८ वटा समुहको हाल सम्मको बचत ३५,२५५/- भएको छ । उद्यमी समुहमा हाल सम्मको संस्थाबाट जम्मा लगानी ७,९७,६८०/- रहेको छ ।
- २ वटा मसला पिस्ने मेसिनमा इलेक्ट्रिक काँटा संचालन भएको छ । (रेशमा रैदास हरनामपुर, ध्यानमति रैदास बाँसखोर)
- १ वटा चिया खाजा र १ वटा किराना पसलमा जम्मा २ वटा पसलमा रेफरीजेटर थप गरिएको छ । (कृशलावती प्रजापति अजिगरा तथा बेदमती पाल सिंहोखोर)

- व्यवसाय संचालनले गर्दा उद्यमीहरूको आर्थिक अवस्थामा सुधार भई छोरीछोराहरूको पढाईमा निरन्तरता भएको छ । ३ जना किशोरीहरू प्राविधिक शिक्षा (Lab technician) अध्ययन गरिरहेका छन् ।
- महिला उद्यमीहरू आफ्नो गाँउको नमुना उदाहरणको रूपमा स्थापित भएका छन् । एकले अर्काको सहयोग गर्ने, काम काजको विषयमा श्रीमान श्रीमती दुबैमा सरसल्लाह गर्ने तथा निर्णय गर्ने गरेका छन् ।

३) सामाजिक तथा धार्मिक मूल्य मान्यतामा परिवर्तन

- किशोर किशोरहरूको पढाईमा निरन्तरताका लागि १६९ जना किशोरी किशोरहरूको लागि प्रति विद्यार्थी रु १०,००० का दरले छात्रवृत्तिकोष व्यवस्थापन गरिएकोमा त्यसवाट आउने वार्षिक व्याजवाट विद्यार्थीहरूको पढाईमा निरन्तर सहयोग पुगेको छ ।
- छात्रवृत्ति कोष सहयोग गरेका मध्ये २०७५ सालमा जम्मा १५ जना किशोरी तथा १२ जना किशोरहरू जम्मा २७ जना SEE परिक्षा उत्तीर्ण भएका छन् ।
- किशोरीहरूको नागरिकता बनाउन अभिभावकहरूले शुरुवात गरेका छन् । हाल सम्मा ६६ जना किशोरी किशोर, बुहारी आमाहरूको नागरिकता प्राप्त गरेका छन् । (३० जना किशोरी, २९ जना किशोर, ३ जना बुहारी, १२ जना आमाहरू) विद्यालय भर्ना अभियानवाट ५४० जना किशोर किशोरीहरू विद्यालय भर्ना भएका छन् यस शैक्षिक सत्र २०७५/७६.
- बाल विवाह विरुद्ध धर्म गुरुहरूको अन्तरधार्मिक संजालले कार्य योजना बनाएर ३ वटा स्थानमा सचेतना मूलक क्रिया क्लाप सम्पन्न गरेका छन् ।
- समुहका आगुवा किशोर किशोरीहरूले आफ्नो समुह तथा समुदायमा भएका प्रगतिहरू पूर्णरूपमा प्रस्तुत गर्न सफल भएका छन् ।
- समुहका किशोर किशोरीहरू जिल्ला स्तरका गोष्ठीहरूमा संचालकको भुमिका निर्वाह गर्न थालेका छन् ।
- समुहका अधिकांश किशोरी किशोरहरू आफ्नो भविष्य प्रति विभिन्न सपनाहरू देख्न थालेका छन् र उमेर पुगेपछि मात्र विवाह गर्ने सोच बनाएका छन् । साथै घर परिवार भित्र तथा समुदायमा अन्य आमाबाबुले छोरीहरूलाई विद्यालय पठाउन र विवाहमा ढिलाई गर्न पैरवी गर्दैछन् ।
- किशोरी किशोरहरूले आफ्नो बाल विवाह रोक्न अभिभावकहरूसँग प्रतिवाद (Negotiation) गरेकोमा ४३ जना सफल रहेका छन् ।
- समुहका किशोर, किशोरी, अभिभावक धर्मगुरु तथा सरोकारवालाहरूले छिटो विवाह गर्नुको (बेफाईदा र फाइदा) जोखिम विश्लेषण गर्न सक्ने भएका छन् ।
- किशोरीहरूको शिक्षा, जिजिकोपाजर्न, निर्णय र अवसरको विषयमा किशोर तथा अभिभावकहरू संम्बन्धित दनशील भएका छन् । किशोरहरूले आफ्नो बहिनीहरूको शिक्षा, खेलकुद लगायत घरायसी कामकाजमा सहयोग गर्न थालेका छन् ।

४) अभियान संचालन तथा पैरवी :

- समुदाय देखि जिल्ला स्तरमा अन्तरधार्मिक संजालको गठन गरेका छन् जसको नेतृत्व धर्मगुरुहरू आफैले नेतृत्वमा जसमा सदस्यता विस्तार गरी अन्तरधार्मिक सञ्जालमा १०६ जना धर्मगुरुहरू सदस्य रहेभएका छन् ।

- बुद्ध नाट्य समुह आधिकारीक रुपमा क.ब.न.पा.मा दर्ता भई २०१७/२०१८ मा ४५ वटा नाटक प्रस्तुत गरेको छ । यस समुहले १२ महिनामा रु ३,६०,०००/- आम्दानी प्राप्त गरेको छ । नाटक समुहले बालविवाह, दाईजो प्रथा, महिला हिंसा, महिला र किशोरीहरुको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, किशोरी शिक्षाको निरन्तरता, स्वास्थ्य तथा सरसफाई, चर्पी निर्माण आदि विषयमा नाटक देखाएको छ ।
- साथै अजिगरा, सोमडिह तथा बाँसखोरका किशोर किशोरीहरुले नाटकको पटकथा (Script) तयार गरी नाटक देखाउन थालेका छन ।
- बुद्ध नाट्य समुहले राष्ट्रिय स्तरमा आफनो प्रभाव बनाउन सफल भएको (राष्ट्रिय शिक्षा अभियानको कार्यक्रममा बुद्ध नाट्य समुहको प्रभावकारी प्रस्तुती) (National Campaign for Education Nepal (NEC- Nepal) भएको छ ।
- जिल्लाको अरु संघ संस्थाहरुले नाटक समुहलाई कार्यक्रम दिन थालेका छन । (सुहारा, जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यलय, जिल्ला खानेपानी कार्यालय, जुरी नेपाल, INF, बुद्ध नाटक समूहको कार्य तथा कार्यक्षेत्र विस्तार भएको छ ।
- जिल्ला स्तरमा रेडियो किशोरी समुह गठन भएको छ, जसले किशोरीहरुको सवालमा निरन्तर रुपमा रेडियो कार्यक्रम संचालन गर्दै आईरहेको छ ।
- धार्मिक अगुवाहरु आफनो संजाल मार्फत बाल विवाहवाट हुने हानी नोक्सानीको विषयमा जानकारी दिदै धर्मगुरुहरुले धार्मिक मिथ्याहरु चिर्न थालेका छन ।

५) प्रमाण व्यवस्थापन (Evidence Building) मासिक समुहगत data व्यवस्थापन, सफलताका कथाहरु, online data entry, प्रगती प्रतिवेदन,

- सफल कथाहरु ३७ वटा (१५ किशोरी, ४ किशोर, ११ अभिभावक, २ जना धर्मगुरु, १ बुहारी, ४ वटा सामुहिक) आएको छ ।
- समुहहरु (किशोर किशोरी समुह, अभिभावक, उद्यामी समुह र छात्रवृत्ति पाएको तथ्यांक व्यवस्थापन तथा चुस्तदुरुस्त अभिलेखक व्यवस्थापन भएको छ ।
- अब मेरो पालो कार्यक्रमको कार्यक्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्थाहरुको प्रोफाइल संकलन भएको छ ।
- अब मेरो पालो कार्यक्रम को कार्यक्षेत्रमा काम गर्ने गाँउपालिकाहरुको साथै बुद्धभूमि न.पा.को प्रोफाइल संकलन भएको छ ।
- १२ वटा मासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार भएको छ ।
- अर्धवार्षिक प्रतिवेदन, त्रैमासिक प्रगती प्रतिवेदन दस्तावेज तयार रहेको छ ।
- गतिविधीहरुको प्रगती प्रतिवेदन तयार भईरहेको छ ।

तपसिलको छात्रवृत्ति रकम हस्तान्तरण :

खाता भएको किशोर किशोरीको नाम	खाता हस्तान्तरण भएको किशोर किशोरीको नाम	ठेगाना
रविता पासी	पुनम कोरी	दलदलहा ५(गोटिहवा)
प्रमिला कोरी	उषा कोरी	दलदलहा ५(गोटिहवा)
विमलावती पासी	सुमानी कोहँर	दलदलहा ५(गोटिहवा)
सुनिता गुप्ता	ममता बरई	खोरिया ८(सिहोखार)
अमिरुन निशा मुसलमान	धामा गडरिया	खोरिया ८(सिहोखार)
रविन्द्र चामार	प्रेम कारी	खोरिया ८(सिहोखार)
सुग्रिम रैदास	सुग्रिम रैदास	सिसहनिया ५ बलुहवा)
कमलावती कोहँर	कमलावती कोहँर	नौडिहवा ७ (रहनामपुर)
अजय रैदास	नन्दलाल कोहँर	बलुहवा ७ (सानो सिसहनिया)

सम्पर्क, समन्वय र सहकार्यमा गरे/गराएको कार्य तथा उपलब्धीहरू:

- अन्तरराष्ट्रिय महिला दिवस २०१८, (उपकार सहकारी, यशोधरा गा.पा. महिला तथा बालबालिका कार्यालय)
- बाल क्लब बलुवहवा : लिडो नेपाल तथा DSDC को सहकार्य
- बालिका शिक्षाको लागि राष्ट्रिय मंच
- सिल्पी थियेटर काठमाण्डौ
- जिल्ला शिक्षा कार्यलय, न.पा.तथा गा.पालिकाका कार्यलयहरु
- स्थानिय स्वास्थ्य संस्था

नवीनतम कार्य :

- खाना पकाउने प्रतियोगिता
- होली मिलन
- सडक नाटक
- रक्षा बन्धन
- अन्तरपिढी संवाद
- किशोर किशोरीहरु मिलेर भलिबल खेल
- शतप्रतिशत जन्मदर्ता युक्त गाउँ घोषणा

सिकाईहरू :

- कार्यक्रमले लैंगिक समानताका लागि किशोर तथा पुरुषहरुमा सकारात्मक प्रभाव पारेको - (किशोर किशोरीको शिक्षा, उद्यमशिलता व्यवस्थापन, Based on sustainable development goal survey - Baskhor
- गरीबीको अर्न्तनिहित कारण पहिचान तथा विश्लेषण गर्ने पद्धतिले स्थानिय स्तरमा समुह गठन, परिचालन, सवाल पहिचान र सामाजिक कार्यहरु संचालन गर्न सहज भएको छ ।
- कार्यक्रमको मुख्य लक्षितहरु आमाबुवा र किशोरकिशोरीहरु रहेका छन तर आमाबुवा भन्दा किशोर किशोरीमा छिटो परिवर्तन देखिएको छ । - (अन्तिम मुल्यांकन २०१७) ।
- नाटकको दृष्यात्मक प्रस्तुतिले गर्दा समुदाय तथा जिल्ला स्तरमा यसको बढदो प्रभाव रहेको छ ।
- छात्रवृत्ति कोषको रकमबाट किशोर किशोरीहरुको शिक्षामा उल्लेखनिय सहयोग पुगेको छ तथा उनीहरुको शिक्षाको स्तरमा वृद्धि भइरहेको छ ।
- सामुदायिक भवन भएको स्थानहरुमा समुहको छलफल अन्य स्थानहरु भन्दा प्रभावकारी रहेको छ ।

सुभावहरू :

- सशक्तिकरण कार्यक्रम अभियान जस्तो भएकोले कार्यक्रमको कार्यक्षेत्र विस्तार गर्नु पर्ने ।

समस्या/चुनौती :

- किशोर तथा महिला उद्यमीहरुलाई आफ्नो गाउँ बाहेक अन्य गाँउहरुमा व्यवसाय गर्न पारिवारी बाधा अडचन रहेको छ ।
- उद्यमी महिला समुहहरुमा लगानी भएको घुम्तिकोषको रकम सम्भौता अनुसार समुहमा फिर्ता नभएको कारण थप उद्यमी उत्पादन गर्न समस्या आएको छ ।
- उधारो खरीद विक्रीको कारण व्यवसाय संचालनमा चुनौतीहरु आएको छ ।
- दाईजो तथा उच्च गरीबीका कारण सामुदायमा अभै पनि बाल विवाह भइरहेको छ ।
- किशोरी सशक्तिकरण कार्यक्रम एउटा अभियान जस्तो छ तर यसको कार्यक्षेत्र सिमित रहेको छ । त्यसले गर्दा बालविवाह कम मात्र न्यूनीकरण भई रहेकोले ।
- विद्यालय टाढा भएकोले किशोरीहरुको शिक्षामा निरन्तरता दिन अभिभावकहरुले, अप्ठ्यारो मान्ने गरेका छन् ।
- विवाह सम्बन्धी कुराहरुमा किशोरीहरुको विचारको कदर र बोलीको सुनवाई केही अभिभावकहरुले मात्र गर्ने गरेका छन ।

आगामी क्रियाकलापका योजनाहरू :

- नयाँ कार्यक्षेत्रको छनौट तथा समुहहरू गठन गर्ने
- किशोर किशोरी, अभिभावक समुहहरूमा नियमित सेसन संचालन गर्ने ।
- सामुदायमा आधारित विभिन्न गतिविधीहरू संचालन (अर्न्तपिठी संवाद, सवालगत अन्तरक्रिया, खेल गतिविधीहरू, दिवसिय कार्यक्रम, रक्षाबन्धन, खाना पकाउने प्रतियोगित, सडक नाटक, विद्यालय भर्ना, पंजिकरण अभियान, आदि)
- स्थानिय सवालमा आधारित समुह छलफल, सवाल पहिचान, सवाल प्राथमिकीकरण तथा समाधानको लागि विभिन्न गतिविधीहरू संचालन ।
- किशोरीहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यमा जनप्रतिनिधीहरू संग जिल्ला स्तरीय गोष्ठी, (विषयगत निकाय संग समन्वय र सहकार्यमा)
- किशोरी अधिकार मंचको जिल्ला संजाल गठन
- कपिलवस्तु नाटक समुहद्वारा ५ दिन सम्म नाटक प्रदर्शन (5 days' drama concert)
- अभिभावक समुहको नियमित बैठक
- उद्यमी समुहको नियमित बैठक
- गा.पा. /न.पा.का प्रतिनिधिहरू सँगको अन्तरक्रिया गोष्ठी
- मासिक/त्रैमासिक समिक्षा गोष्ठी बैठक
- उद्यमीहरूको अनुभव आदान प्रदान गोष्ठी
- मनोसामाजिक समस्याको सहजीकरण गोष्ठी
- उद्यमीहरूको समुहमा जोडी छलफल
- धर्मगुरुहरूको समिक्षा बैठक
- पालिका स्तरमा धर्मगुरुहरूको संजाल विस्तार
- किशोरी संजालको संयुक्त बैठक
- संस्थाको पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास
- कर्मचारीहरूको क्षमता विकास
- सामाजिक लेखा परिक्षण
- रेडियो पत्रकारिताको समिक्षा बैठक (Follow up meeting)

४.२. कार्यक्रमको नाम :- एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना

दातृ निकाय :- हिमाल पार्टनर/नार्वे

सहयोगी संस्था :- युनाईटेड मिशन टू नेपाल

स्वीकृत रकम :- १९४६०९१।-

खर्च रकम :- १८६९४९८।-

परियोजना अवधी :- जनवरी २०१८ देखि डिसेम्बर २०१८ सम्मा ।

तेस्रो चरण:-

कार्यक्षेत्र :

मायादेवी गा.पा. वडा नं.४ (साविक पिपरा) र यशोधरा गा.पा.वडा नं.६ (साविक रंगपुर)

लक्षित समुह/समुदाय :- किशोर किशोरीहरु, महिला, दलित, विपन्न, गरिब, धर्मगुरु, हिन्दु र मुस्लीम आदि

विषयगत क्षेत्र :- (Thematic Area) : कार्यक्रमको प्रमुख क्षेत्र शान्ति निर्माण गरी समाजमा भाईचार मेलमिलाप शान्ति सदभाव कायम गर्ने ।

कार्यक्रमका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु :

क) लक्ष्य :- प्रत्येक घरधुरी,समुदाय तथा राष्ट्रिय स्तरमा रुपान्तरित सम्बन्धहरु विकास गर्नको लागि प्रत्येक व्यक्ति, नागरिक समाज र अन्य सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

ख) उद्देश्यहरु

विभिन्न धार्मिक आस्था राख्ने व्यक्तिहरु बीच विश्वास र मेलमिलाप सहितको त्रास रहित बातावरण स्थापना हुनेछ ।

मुख्य क्रियाकलापहरु :-

- समुह छलफल
- किशोर किशोरी समुहको बैठक
- महिला संजालको बैठक
- सहयोगी पुरुष संजालको बैठक
- लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा विरुद्ध तालिम
- मनोसामाजिक स्वास्थ्यता परामर्श तालिम
- अवलोकन भ्रमण
- सडक नाटक
- जोडी छलफल
- सामुदायिक मध्यस्तता तालिम
- धार्मिक तथा राजनितिक अगुवा संग स्थानिय सवालमा अर्न्तक्रिया
- विद्यालय भर्ना अभियान
- महिला समुहको कार्ययोजना कार्यन्वयन
- भित्ते पत्रिका लेखन तालिम
- जिवन उपयोगी सीप तालिम
- हानी नगरौ तालिम
- अर्न्तराष्ट्रिय महिला दिवस मनाउने

मुख्य उपलब्धीहरु :-

- ६० जना हिन्दु मुस्लीम महिलाहरु संयुक्तरुपमा ३ वटा सामाजिक क्रियाकलाप संचालन गरेका छन । १. सरसफाई अभियान दुई ठाउँमा २. पंजीकरण अभियान १ ठाउँमा (मायादेवी ४ पिपरा,गौरा)

- यशोधरा- ६ रंगपुर, मायादेवी -४ पिपरामा विद्यार्थी भर्ना अभियान संचालन तथा घरदैलो गरेका छन् । जस बाट १०० जना बाल बालिक पिपरा मा र ५० जना रंगपुर गरी जम्मा १५० जना विद्यालय भर्ना भएका छन् । यो अभियान यशोधरा गाँउपालिका र मायादेवी गाँउपालिका संग सहकार्य गरी संचालन गरिएको थियो ।
- १८० जना महिला मध्ये (१०० जना पिपरा र ५० जना रंगपुर) का हस्ताक्षर गर्न थालेका छन् ।
- ३ जना महिला विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सदस्य भएका छन् । उर्मिला लोध-जनता प्रा.वि.पिपरा, सलिमुन निसा धुनिया-सानो गौरा मदरसा, तजरुन निसा-ठूलो गौरा मदरसा ।
- विभिन्न संरचनामा ७० जना महिलाहरुको सहभागीता भएको छ । जस्तै ६० जना - कृषि, पशु, पिक परियोजनाको समुहमा आवद्ध भएको । १० जना उपभोक्ता समितिमा सहभागिता बढेको छ ।
- ३८ जनाले स्थानिय स्तरका विवाद समाधानको लागि सक्षम भएको छन् । रंगपुर मा १० र पिपरामा ५० वटा विवादहरु मिलाएको कुरा सहभागीहरु तालिमको अन्तममा बताएका थिए । पिपरा-अकरम धुनिया, फत्तेमोहम्मद, करिमुद्दीन, ग्यासुद्दीन, श्यामलाल कलवार, रामदेव पाण्डेय, मो नासरीन, हृदयराम यादव, जमुना यादव, रंगपुर-नन्द किशोर यादव लगाएतका व्यक्तिहरु छन् ।
- हिन्दु र मुस्लीम किशोरहरु संयुक्तरूपमा १ पटक क्रिकेट प्रतियोगिता को आयोजना गरेका छन् । जसमा रंगपुर र पिपरा का ४० जना किशोर किशोरीहरुको सहभागीता थियो ।
- मायादेवी ४ पिपरा को सानो गौरा र पिपरामा भएको सरसफाई कार्यक्रममा सहकार्य गरी ५ वटा डस्टवीन राखी सरसफाई गरेका छन् । जसबाट समुदाय र स्थानिय निकायको सर सफाई प्रति ध्यानाकर्षण भएको छ ।
- रंगपुर मदरसामा छात्र छात्राहरुलाई खानेपानीको असुविधा भएकोले समुहको संयुक्त प्रयासमा पानीको टंकी जडान गरिएको छ ।
- बाटोको छेउमा रहेको इनार जुन पानी खाने योग्य थिएन । त्यसमा बाल बालिका खस्ने जोखिम रहेको थियो । त्यस इनारमा जागरुक महिला समुह का सदस्यहरु इनार छोपनाको लागि ढाकन निर्माण गरेका छन् ।
- लक्ष्मी महिला समुह र पंचतारा महिला समुह का हिन्दु र मुस्लीम महिलाहरु सहकार्य गरी सानो गौरामा शिव बाबाको चबुतरा निर्माण तथा ठूलो गौरा मा हैण्ड पाईप को जग निर्माण गरेका छन् । जसबाट आपसी भाईचारा बढेको छ ।
- रंगपुरका २० जना किशोर र १० जना किशोरीहरु संयुक्तरूपमा इदगाहको सरसफाई गरेका छन्, जसबाट हिन्दु र मुस्लिम बीच सदभाव र अत्मीयता, मेलमिलापको वातावरण सृजना भएको छ ।

प्रभावहरु :

- हिन्दु र मुस्लीम समुदायका महिला र पुरुषहरु एक अर्काको त्योहारमा सहभागी हुने गरेका छन् ।
- मुस्लीम समुदायका महिलाहरु सामाजिक क्रियाकलापमा सहभागी भई रहेका छन् ।
- हिन्दु र मुस्लीम समुदायका किशोर किशोरीहरु संयुक्त रूपमा सामाजिक क्रियाकलाप संचालन गरेका छन् ।
- सामाजिक कार्यक्रम समुदायका व्यक्तिहरु अगाडी बढी रहेको छन् जस्तै अभियानहरु संचालन, सरसफाई, दिवसीय कार्यक्रम आदि ।

नमुना कार्यक्रम :- १. अन्तर धार्मिक बीच दशै र इद को शुभकामना अदान प्रदान कार्यक्रम ।

सिकाईहरु :-

- १- लैंगिक हिंसा सम्बन्धी आभिमुकरण महिला भन्दा पुरुष लाई दिन आवश्यक रहेछ ।
- २- लैंगिक हिंसा अन्य गर्न जोडी छलफल तथा नमुना जोडीलाई सम्मान गर्नु पर्छ ।
- ३- सडक नाटक को माध्यमबाट समुदायका व्यक्तिहरुलाई बुझाउन सजिलो भएको छ ।

समस्या/चुनौती :

- पुरुषवादी चिन्तन एव पितृसत्तात्मक सोच बदल्न धेरै समय लागी रहेको छ ।

सम्पर्क समन्वयन र सहकार्यमा गरेका कार्यहरू :-

- यशोधरा गाँउ पालिका र स्थानिय संघ संस्थाहरू बीच सहकार्य गरी यशोधरा गाँउ पालिकाको रंगपुर र बैदौलीमा अर्न्तराष्ट्रिय महिला दिवस कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।
- मायादेवी गाउँपालिका र यशोधरा गाउँपालिका संग समन्वय र सहकार्य गरी विद्यालय भर्ना अभियान संचालन गरियो ।
- मायादेवी गाउँपालिका वार्ड न.४ को कार्यालय र प्रहरी चौकी चाकर चौडा संग समन्वय र सहकार्य गरी सर सफाई अभियान संचालन गरियो ।

अगामी योजना :-

- समुह छलफल
- महिला समुहको कार्ययोजना कार्यन्वयन
- लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा विरुद्ध तालिम
- सर सफाई अभियान
- नेतृत्व विकास तालिम
- मनो सामाजिक स्वास्थ्यता परामर्श तालिम
- जोडी छलफल
- सडक नाटक
- लैङ्गिक विभेद र सामाजिककरण तालिम
- सामुदायिक मध्यस्तता तालिम
- धार्मिक अगुवा संग अर्न्तक्रिया
- हानी नगरौ तालिम
- दशै र ईदको शुभकामना अदान प्रदान कार्यक्रम
- अर्न्तराष्ट्रिय शान्ति दिवस कार्यक्रमहरू
- अर्न्तराष्ट्रिय महिला दिवस कार्यक्रमहरू
- हाजिरी जवाफ र बक्तृत्वकला प्रतियोगिता
- अर्न्तपिढी संवाद कार्यक्रम
- खेल प्रतियोगिता
- सामाजिक बिकृति विरुद्ध अभियान कार्यक्रम

४.३. कार्यक्रमको नाम :- समावेशी विकासका लागी समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना (अपाङ्गता) परियोजना

दातृ निकाय :- ट्रांसफर एड इन्टरनेशनल

सहयोगी संस्था :- युनाईटेड मिशन टू नेपाल

स्वीकृत रकम :- ३२३०३७९।-

खर्च रकम :- ३२२४६३२।-

परियोजना अवधी :- श्रवाण २०७४ देखि आषाढ २०७५ सम्मा ।

तेस्रो चरण

कार्यक्षेत्र :

यशोधरा गा.पा. वडा नं. ४,५,६,७,८ (परसोहिया, बैदौली, रंगपुर र सोमडिह साविक गा.वि.स.हरु

लक्षित समुह/समुदाय :- अपाङ्गता भएका व्यक्ति र वहाँहरुको परिवार ।

विषयगत क्षेत्र :- (Thematic Area) :

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सशक्तिकरण
- विभिन्न संरचनामा पहुँच, सीप विकास
- जीविकोपार्जनमा सुद्धिकरण
- स्वास्थ्य
- शिक्षा

कार्यक्रमका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु :

क) लक्ष्य :- समान नागरिक सरह अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु र उनीहरुका परिवारहरुलाई सुधारिएको गुणस्तरिय जीवन प्राप्तीका लागि सक्षम बनाउनु ।

ख) उद्देश्यहरु

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सर्वाङ्गिणरूपले समुदायमा पुर्नस्थापित हुन सक्ने वातावरणको सृजना गर्ने ।

मुख्य क्रियाकलापहरु :-

१. आय आर्जन क्रियाकलाप
२. अपाङ्गता मैत्री स्वास्थ्य चौकी निर्माण
३. अपाङ्गता मैत्री विद्यालय निर्माण
४. सहयोगी सामग्री परिचालन तालिम
५. अपाङ्गता परिचय पत्रको लागि पैरवी कार्यक्रम
६. पेट कार्ड वितरण कार्यक्रम
७. सडक नाटक प्रस्तुत
८. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई उपचारको लागि पहिचान गरि सम्प्रेषण कार्यक्रम

मुख्य उपलब्धीहरु :-

- यशोधरा गाँउ पालिकका १४ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुले विभिन्न व्यवसाय - खुद्रा पसल, सिलाई कटाई, कस्मेटिक, विसातखाना) गरी आय आर्जन क्रियाकलाप गरि रहेका छन । जस बाट उनीहरुलाई घरपरिवार बाट मान सम्मानमा वृद्धि भएको छ । साथै दैनिक जिवन यापनमा सुधार भएको छ ।
- कपिलबस्तु जिल्लाका ६० जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई पेट कार्ड उपलब्ध गराईयो जस बाट उनीहरुलाई दैनिक जिवन यापन गर्न र सामाजिक क्रियाकलापमा सहभागी हुन सजिलो भएको छ । साथै ७ जनाले पेट कार्डको सहयोगले आय आर्जनका लागि व्यवसाय गरेका छन । उनीहरुको दैनिक क्रियाकलाप गर्नमा सजिलो भएको छ ।

- यशोधरा गाउँपालिका वार्ड न. ४,६,७ गरी ३ वटा विद्यालय, १ स्वास्थ्य चौकी मा अपाङ्गतामैत्री रैम र खानेपानी को निर्माण गरिएको छ । जसबाट ४० जना अपाङ्गता भएका बाल बालिकहरु सहज रुपमा आवत जावत गरी पानी खाना पाएका छन । र स्वास्थ्य चौकीमा सहजरुपमा अवातजावत गर्न सजिलो भएको छ ।
- यशोधरा गाउँपालिका का वार्ड न.४, ५, ६, ७ का ३१ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई समुदायमा अधारित पुर्नस्थापन चिकित्सा दिएको छ । जस मध्ये प्रदिप यादव, अमित यादव, अंशु चाई, अरविन्द जैसवाल को स्वास्थ्यमा धेरै सुधार भई दैनिक क्रियाकलाप गर्न सहज भएको छ ।
- यशोधरा गाउँपालिका का ३६ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सहयोग गरि अपाङ्गता परिचय पत्र बनाईयो । जसबाट उनीहरु सामाजिक सुरक्षा भत्ता र छात्रवृत्ति, सहयोगी सामग्री प्राप्त गरेका छन ।

मुख्य प्रभावहरु :

- अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरुको गाउँ समुदायमा सहयोग र सम्मानमा वृद्धि भएको छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको वार्ड स्तरमा पहिचान बढेको छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुले आयआर्जनमा आफै संलग्न भई आम्दानी वृद्धि गरी रहेका छन ।

सिकाईहरु :-

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको आयमा वृद्धि भए पछि परिवार र छिमेक बाट माया र सहयोग बढेछ ।
- सडक नाटकको प्रस्तुत पश्चात समुदायका व्यक्तिहरुले आफ्नो आनीवानीमा सुधार छिटो ल्याईरहेको छन ।

समस्या/ चुनौती :

- पुरातनवादी सोच परिवर्तन गर्न गाह्रो भएको ।
- समुहिक तथा सामाजिक कार्य गर्न सजिलो रुपमा तयार नभइरहेको ।

सम्पर्क समन्वयन र सहकार्यहरु :-

- महिला तथा बाल बालिकाको कार्यालय क.व. र यशोधरा गाउँ पालिका संग समन्वय र सहकार्य गरी । परिचय पत्र बनाउनु सहयोग ।

अगामी योजना :-

- गठन भएको अपाङ्गता स्वालम्बन समुहलाई संस्थागत विकास गर्ने । समुहको मासिक बैठक समुहको क्षमता अभिवृद्धि ।
- समुह मार्फत अपाङ्गता भएको व्यक्तिलाई क्षमता अभिवृद्धि गरेर आयआर्जन मा लगानी र धुम्ती कोषको विकास गर्ने ।
- PNT सेवाको लागि त्रैमासिक शिविरको आयोजना गर्ने ।
- गाविस स्तरियर जिल्ला स्तरिय तथा समुह संजाल मार्फत सहयोगी सामग्रीको व्यवस्था गर्ने ।
- अपाङ्गता भएको बालबालिको छात्रवृत्ति, विद्यालय मैत्री वातावरण तथा प्राविधिक शिक्षाको वातावरण सृजना गर्ने ।
- अन्तर जिल्ला अपाङ्गता भएको समुह र संजालमा अनुभव, सिकाईको लागी अर्ध वार्षिकरुपमा भ्रमण गर्ने ।
- अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरुको समुदायिक भवन अथवा आवश्यक पुर्वाधारमा सहयोग गर्ने ।
- जिल्ला स्तरिय अपाङ्गता भएको समुह संजाल र विभिन्न सरोकारवालाहरु संग अपाङ्गता भएको व्यक्तिको हक, अधिकारको लागि समन्वय बैठक गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति र वहाको परिवारलाई त्रैमासिक रुपमा आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि तालिम दिने ।
- गाविस र गाउँपालिका सरोकारवालाहरु संग अर्धवार्षिकरुपमा समन्वय र सहकार्य गर्ने ।

४.४. आगलागी पूर्व तयारी कार्यक्रम**दातृ निकाय :-** ट्रांसफर एड इन्टरनेशनल**सहयोगी संस्था :-** युनाईटेड मिशन टू नेपाल**स्वीकृत रकम :-** १४२१७०।-**खर्च रकम :-** १३५०७८।-**परियोजना अवधि :-** जेष्ठ देखि आसाढ २०७५ सम्मा ।**कार्यक्षेत्र :** यशोधरा गा.पा. वडा नं. ३, ४, ६ (बसन्तपुर, परसोहिया, रंगपुर, साविक गा.वि.स.)**लक्षित समुह/ समुदाय :-** गरिब र छाप्रा घर भएको व्यक्ति तथा समुदाय**कार्यक्रमका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू :****क) लक्ष्य :** आगो लग्न नदिने र आगलागी बाट क्षति न्यूनिकरण गर्ने ।**ख) उद्देश्यहरू :** यस कार्यक्रमबाट दलित, गरिब, विपन्न जोखिम पूर्ण अवस्थामा रहेका वा छाप्रा घर भएको व्यक्तिहरूलाई सचेतभएका हुने छन् ।**मुख्य क्रियाकलापहरू :-**

- सडक नाटक प्रदर्शन
- टोल, समुदाय स्तरिय मार्किंग कार्यक्रम
- विद्यालयका विद्यार्थीहरूमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता (आगलागी रोकथामका लागि बालबालिकाको भूमिका विषयक)
- आगलागी रोकथामका लागि स्थानिय भाषामा जिंगल प्रशारण गर्ने ।
- अभिभवकहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने ।

मुख्य उपलब्धी :

कपिलवस्तु जिल्लाको यशोधरा गा.पा. वडा नं. ३, ४ र ६ (साविक बसन्तपुर, परसोहिया र रंगपुर) यस्तो वडाहरू हुन जुन कि प्रत्येक वर्ष एक दुई पटक कुनै न कुनै गाउँमा आगलागी हुन्थ्यो तर युएमएको सहयोगमा संचालित आगलागी पूर्वतयारी कार्यक्रमले तीन वाटै स्थानमा सडक नाटक, आलगाली पूर्व तयारी कार्यक्रमको अभिमुखीकरण, ४ वटा विद्यालयमा बालबालिकाहरू बीच वक्तृत्वकला प्रतियोगिता, मार्किंग बाट गाउँ समुदायमा जनचेतनाको अभिवृद्धिको लागि मार्किंग गरेको, सरोकारवाला संग अनुगमन गराएको छ । जसको फलस्वरुप यी तीन वडाहरूको कुनै पनि स्थानमा आगलागी हुन सकेको छैन । त्यति मात्र नभई कुनै पनि कारण वश आगलागी भयो । भने सो पूर्व तयारी गरिएका छन जस्तै बालबालिकाहरूको पहुँच बाट सलाई, लैटर टाढा राख्ने, हावा चलेका बेलामा खाना नपकाउने, बल्टीमा पानी राखेर सुत्ने, हेण्डपम्प संचालन अवस्थाका तयार गरेर राखेका छन । यो कार्यक्रम धेरै प्रभावकारी रहेकोले यस वर्षमा आगलागी भएको छैन । त्यसै गरि यशोधरा गा.पा.वडा नं.३ का वडा अध्यक्ष श्री सारिता तिवारी ज्युले भन्नु भयो कि यो कार्यक्रम धेरै प्रभावकारी रहेकोले सबै वडामा नियमित रुपमा कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ सडक नाटक बाट समुदायका व्यक्तिहरूले छिटो छारितो बुझि रहेका छन । साथै स्कूलका विद्यार्थीहरूले आगलागी हुन नदिन बारे महसुस गरेका छन ।

यस कार्यक्रमको प्रभावबाट तीन वाटै गा.वि.स.मा आगलागी भएको छैन । विगतका दिनमा यी साविक गा.वि.स.मा कुनै न कुनै तरिका बाट आगो लागेको थियो तर हलमा तीन वाटै वडामा आगोलागेको छैन ।

६ वटा स्थानमा सडक नाटक हेरेर मानिसहरू तुरन्त महसुस गरिएका छन कि आगोलागीका कारण, समाधान गर्ने उपाय, आलोलागेमा कहाँ जानकारी गर्ने र समुदायको भूमिका के भन्ने विषयहरू सडक नाटकबाट छिटो बुझिएका छन ।

खण्ड ५

सफलताका कथाहरू :

५.१ गुडीयाको गोरेटो

नाम : गुडीया कोरी

उमेर : २५ वर्ष

समुहको नाम : लक्ष्मी लघु उद्यमी समुह

ठेगाना : यशोधरा गा.पा. ८ खोरीया

परिवार सख्या : ९ महिला, ८ पुरुष, जम्मा- १७ जना

लगानी शिर्षक : मसाला मील

लगानी रकम : २५०००

मेरो नाम गुडीया कोरी हो । म २५ वर्षिय एक दलित बुहारी महिला हु । मेरो घर कपिलवस्तु जिल्लाको सदरमुकाम तौलिहवाबाट १५ किलोमीटर दक्षिण यशोधरा गाउँपालिका वार्ड नं ८ साविक सिहोखोर गा. वि.स. वार्ड नं ७ खोरीया मा पर्दछ । सन २०१७ जुनमा केयर नेपाल र दलित सामाजिक विकास केन्द्रको साभेदारीमा किशोरी ,किशोर तथा महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन भयो र म लक्ष्मी लघु उद्यमी समुह गठन हुदा म उक्त समुहको सदस्यमा आवद्ध भए । लक्ष्मी लघु उद्यमी समुहमा बसेर मैले ज्ञान मूलक तथा जीवन उपयोगी शिक्षा लिई हाल हस्ताक्षर सम्म गर्न सक्ने भएकी छु र समुहमा बसेर चेतना र क्षमता दुवैमा परिवर्तन आएको कुरा मलाई महसुस भएको छ । यस लघु उद्यमी समुहमा आवद्ध भए पश्चात विभिन्न कार्यक्रम ,गोष्ठी तथा क्षमता अभिवृद्धि (जोडी छलफल, मसाला पिस्ने सीप तालिम) कार्यक्रममा भाग लिन पाएकी छु ।

यस दलित सामाजिक विकास केन्द्रको सहयोग बाट लक्ष्मी लघु उद्यमी समुह गठन भई समुहको छलफल तथा दलित सामाजिक विकास केन्द्रका जिविकोपार्जन सुपरभाइजर विजय सापकोटाको निरन्तर व्यवसाय गर्नेपने परामर्श तथा उत्प्रेरणाबाट तथा व्यवसाय सम्बन्धि विभिन्न विकल्प दिइरहदा मैले मेरो गाउँ बरीपरी मसाला पिस्ने मेसीन नदेखेको हुनाले मसाला पिस्ने व्यवसाय मैले गरे भने मेरो घर खर्च चल्ने र आम्दानी समेत हुने देखेर मैले मसाला पीस्ने व्यवसाय सुचारु गर्ने निर्णय लिए । त्यस पश्चात दलित सामाजिक विकास केन्द्रबाट रु २५,०००/- रुपैया मेसीन खरीदमा अनुदान सहयोग पाए र रु १०,०००/- रुपैया स्वयम आफै लगानी लगाई मसाला पिस्ने मेसीन घरमा ल्याई व्यवसाय सुचारु गरे ।

मेरो विवाह १२ वर्षको उमेरमा भएको थियो । म सामान्य लेखपढ र सही गर्न सक्छु । मेरो श्रीमानको खुद्रा पसल र विवाहको लगनमा बाजा बजाउने काम गर्नु हुन्छ । मैले यस मसाला पिस्ने व्यवसाय १.५ वर्ष देखी निरन्तर सञ्चालन गरीरहेकी छु । यस व्यवसायबाट मैले मासिक रु ८००० देखी रु १०००० सम्म आम्दानी भइरहेको छ । यस व्यवसाय सुचारु गर्नु पूर्व म घरको काममा मात्र सीमित रहन्थे र घरको काम सकेर दिउसोको फुर्सदमा दिनभरी घरमा सुत्थे । घर बाहिर र छिमेकी कहाँ समेत जान्थिइन । हाल व्यवसाय सञ्चालन पश्चात आफुमा आत्मविश्वास बढेको र समाजमा मलाइ हेर्ने दृष्टीकोणमा समेत परिवर्तन आएको महशुस भएको छ । हाल व्यवसाय सञ्चालन पश्चात हातमा पैशा पर्ने गरको छ र घरको खर्च समेत आफै चलाउने गरेकी छु । घरबाट स्कूल जाने केटाकेटीको खाना पिना, बिद्युतको बिल तिर्ने र हाट बजार गई घरको सामान ल्याउने समेत आफ्नै कमाइबाट गर्ने गरेकी छु । यस कार्यक्रम लागु भए यता आफ्नो घर परिवारमा निकै खुसियालि आएको छ, र समाजले समेत हौसला प्रदान गरीरहेको छ र दुवै श्रीमान श्रीमति मिलेर व्यवसाय सञ्चालन गरीरहेका छौ र घर परिवारमा समेत विश्वास बढ्दै गएको समेत छ ।

५.२ किशोरीको सरोकार सरकार संग

कपिलवस्तु जिल्लाको सदरमुकाम देखी ५ कि.मि. दक्षिण पर्ने क.व.न.पा.-५, डगरी मा संचालित गैर सरकारी सस्था दलित सामाजिक विकास केन्द्र तथा केयर नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित अब मेरो पालो कार्यक्रम अर्न्तगत कपिलवस्तु जिल्लाको दक्षिण तिर पर्ने विभिन्न ८ वटा साविकका गा.वि.स.हरुको किशोरी सशक्तीकरणको लागि र उनीहरुको आवाजलाई सरोकारवाला समक्ष पुर्‍याउनको निम्ति कपिलवस्तु रेडियो संग समन्वय गरी पाँच दिनको किशोरी पत्रकारिता तालिम संचालन गराइएको थियो । तत्पश्चात सिकाई आदान प्रदान, छलफल, मुल्याङ्कनको निम्ति एक कपिलवस्तु रेडियो किशोरी समुह समेत निर्माण गरिएको छ । त्यस समुहको सदस्य मध्ये हामी यशोधरा गाँउ पालिका वडा न. ७ मा बस्ने हामी २ जना किशोरी इन्द्रावती पासी र रन्जु मौर्या पनि हुन । तालिमबाट पाएका सीपलाई अरु गाउँको किशोर किशोरीहरुलाई बताउने तथा सिकाउने गरेका थिए । गाउँमा हुने कुनै पनि सामाजिक विभेद, अन्धविश्वास, तथा कुरीती संग सम्बन्धित क्रियाकलापको रिपोर्टहरु तयारी गर्ने र समाचार लेख्ने गरिन्थ्यो । त्यही कामको सिलसिलामा काम गर्दै जादा विभिन्न कथा कहानी, कविता, लेख ,जन आवाजहरु लेखने रेकर्ड गर्ने कामको अनुगमन पनि हुने गर्दथ्यो । हाम्रो कामको मुल्याकनको आधारमा हामी २ जना लाई कपिलवस्तु रेडियो मार्फत कपिलवस्तु जिल्लाका जिल्ला प्रहरी निरिक्षक नारेन्द्र के.सी र जिल्ला शिक्षा अधिकारी सित बाल बिवाह तथा शिक्षा सम्बन्धी कानूनका विषयमा अन्तरबार्ता लिने अवसर पाएको ले हामी दुबै जना आफुलाई गौरव ठानेका छौ । त्यही दिनको भोली पल्ट मेरो गाउमा प्रहरीको गाडी हेर्दा गाउका मानिसहरुको कान ठाडो भयो । तर जब वहाँले हाम्रो २ जनाको नाम सोधदै मेरो घर तिर आउनु भयो र मलाई बधाई दिदै पढ्ने समाग्री कापी, कलम, भोला पुरस्कारको रुपमा दिदा हामी दुबैजनाको मन प्रफुलित भई खुसीको सीमा भएन । र हामीहरु प्रत्येक हप्ताको बुधवार राती ८ बजे यो कार्यक्रम बजाउने गरेका छौ ।

५.३ लक्ष्मीको लक्ष्य

उद्यमीको नाम : लक्ष्मी पासी

ठेगाना : बाँसखोर ६ कर्मा (शुद्धोधन गाउँपालिका ६)

परिवार सख्या : महिला २ पुरुष ३ (५ जना)

ब्यवसायको नाम : सिलाई कटाई

स्थापना मिति : मार्च २०१७

स्वलगानी : रु. २,०००/-

सहयोग लगानी : रु. १०,०००/-

जम्मा : रु १२,०००/-

लक्ष्मी पासी एक दलित समुदायकी २४ वर्षे बुहारी हुन । यिनी संग लेडिज कपडा सिलने सीप रहे को पनि छ । यिनी आफनो घरबाट बाहिर जानको लागी धेरै समस्या भेल्लु पर्ने यो हाम्रो तराई समाजको परम्पराको रूपमा लिनेगरेको कुरा अवगतै छ । उनी घर परिवारबाट त्यती सहयोग नपाएको र श्रीमान विदेश तिर बस्दै गरेकोले घरमा बस्न असहज महसुस गरीरहेको कारणले उनी समुहमा आवद्ध हुनु भन्दा पहिला मइता बस्दै आएको कुरा समुहका अध्यक्ष किस्मती हरिजनले बताउछिन । अहिले उनको परिवारमा सासु, ससुरा, श्रीमान र ८ वर्षको एक छोरा गरी ५ जनाको परिवार रहेका छन । श्रीमान विदेशबाट घर फर्के पछि बेरोजगार भई रक्सी खाने, यताउता घुम्ने कार्य मात्र गर्छन । अब मेरो पालो कार्यक्रमबाट संचालित उद्यमशिलता कार्यक्रमको समुहमा आवद्ध हुन घरकी छिमेकी रहेकी किस्मती हरिजनले सहयोग गरिन । समुहमा जान वहाँलाई त्यती बेला धेरै चुनौती पनि थियो । उनको सीपको कुनै सदउपयोग नरहेको कुरा आफै लक्ष्मी पासीले बताइन । घरमा कुनै आम्दानीको बाहिरी स्रोत नभएको कारण समस्या माथी समस्या थपिदै गई रहेको थियो । कार्यक्रमको उद्देश्य तथा लक्ष्य थाहा पाए पछि लक्ष्मी समस्याको पहिचान, सीपको सदउपयोग, रोजगारी श्रृजना गर्ने सोच बनाइन ।

दिनचर्य बित्दै जादा दलित सामाजिक विकास केन्द्र तथा केयर नेपालको सहयोगमा संचालित अब मेरो पालो कार्यक्रम अन्तरगत जीविकोर्पाजन क्रियाक्लापको UCPA को घ बर्गमा पर्ने भएको र त्यसको आधारमा लघु उद्यम समुहमा आवद्ध भए पश्चात वहाले ब्यवसायगर्ने उत्प्रेरणा पाए पछि समुहमा सिलाइ मेसिनको लागी दलित सामाजिक विकास केन्द्र बाट सिलाईको ठूलो मेसिन मागको निवेदन समुहमा दिइन । त्यसको आधारमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र तथा केयर नेपालबाट रु १०,०००/- र आफै रु. २,०००/- को संयुक्त लगानीमा सिलाइ मेसिन प्राप्त गरिन र वहाँको उत्साह बढदै गयो । अहिले वहाँ सिलाइको समान किन्न र समुह बैठक, तथा अन्य कार्यक्रममा समेत जाने गरेको छिन । समग्रमा हेर्दा गतिशिलता बढेको पाइएको छ ।

वहाको अथक प्रयासले उनिअहिले मासिक रु ५००० देखी ८००० को आम्दानी गरेको कुरा आफै बताउछिन । त्यसै आम्दानीबाट छोराको किताब, कापी, मासिक फिस पनि आफै तिर्दै गरेको छिन । यो काम विशेष गरी छोराको पढाइको निरन्तरताको लागी गरेको समेत बताउछिन । आम्दानीको स्रोतकै कारण अब उनी आफनै काममा ब्यस्त छिन र उनी छोरा पढाउने र जेन्स कपडा सिलाइ सिक्न नजिकको बजार पकडीमा गई सिक्ने लक्ष्य राखेकी छिन । गाउको किशोरी तथा बुहारीहरुले सिक्न चाहने इच्छा राखेमा सिकाउने समेत कुरा गर्दछिन ।

५.४ इन्द्रावतीको संघर्ष

सुचनादाताको नाम :- इन्द्रावती पासी

(लीडर शिवशक्ति किशोरी समुह)

ठेगाना :- यशोधरा -७ वेल्सापुर

मिति :- २०७५/०९/१८

तयार कर्ता :- लगन हरिजन

यस कपिलबस्तु जिल्लाको सदरमुकाम तौलिहवा देखि १२ किलो मिटर दक्षिण पश्चिम यशोधरा ७ वेल्सापुर गाउँकी वर्ष १८ की कक्षा १० मा पढने इन्द्रावती पासी एउटा किशोरी हुन । वहाँ संग आमादाई भाउजु र भतिजिनी गरी जम्मा ५ परिवार रहेका छन । वहा संग दुई कोठे पक्की घर रहेको छ । वहाँको बुवा गएको वर्षमा बाढीमा डुबेर निधन भएको छ । साथै वहाको आमा दिनहु विरामी पर्ने हुन्छ । वहाको औषधी उपचार गराउन समस्या रहेको छ । त्यसकारण वहाँलाई दैनिक जिवनयापन गर्न एकदमै कठिनाई भई रहेको अवस्था छ । परिणाम स्वरुप उसको उच्चशिक्षा पढनाबाट बन्चित तथा वहाँको बालविवाह गर्ने दवाव बढी रहेको छ । वहा पहिला कक्षा ६ मा पढ्दैमा कक्षा छोडने अवस्था आएको थियो । यसको कारण वहाँको अभिभावकको सोच बालविवाह गर्ने थियो । साथै चरम गरिबी पनि थियो ।

दलित सामाजिक विकास केन्द्र र केयर नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित अब मेरो पालो कार्यक्रम अर्न्तगत यशोधरा गाँउपालिक वार्ड नं ७ वेल्सापुरमा गठित शिवशक्ति किशोरी समुहमा इन्द्रावती पासीलाई आवद्ध गराईयो । समुहमा बालविवाह, शिक्षाको फाईदा र बेफाईदा बारे छलफल गरी बुझाईयो । र साथै वहाको अभिभावकहरु संग यसै विषयमा छलफल गरी बुझाने प्रयास गरियो । तर वहाहरुको सोचमा छोरीहरु टाउको को बोभहुन । केही उच नीच भए बेइज्जती हुन्छ । साथै आफ्नो हैसियत छैन छोरीलाई पढाउने भन्ने हिन भावनाबाट ग्रसीत थिए । त्यस पछि वहाहरुलाई विभिन्न तालिम गोष्ठीमा सहभागी गराई यस विषयमा सचेत गराईयो । साथै वहाँहरुको आर्थिक भार कम गर्न र स्कूल निरन्ताको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरियो ।

अहिले इन्द्रावती पासी कक्षा १० सम्मा पढना सफलभएका छन । साथ साथै बालविवाहको भ्रमेलाबाट समेत ४ वर्ष मुक्ति पाएका छन । हलको समयमा समेत वहा आफ्नो अभिभावकहरु संग विवाह अहिले नगर्ने प्रतिबाद गरेका छन । साथै वहा आर्थिक अवश्यकता व्यवस्थापन गर्न कपिलबस्तु जागरण पत्रिका तथा कपिलबस्तु रेडियो को सम्बाद दाताको रुपामा कामगर्नु भएको छ । र वहाको उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने सोच बनेको छ ।

इन्द्रावती पासी : आज सम्म जुनमा पढने मौका पाए यसको श्रेय दलित सामाजिक विकास केन्द्र र अब मेरो पालो कार्यक्रमलाई रहेको छ । म बहुतखुशी छु र म के भन्त चाहन्छु कि मा जस्तै किशोर किशोरीहरुलाई निरन्तर सहयोग गरी अगाडी बढाउनु होला ।

५.५ बाल विवाह को सोच बदल्यो

प्रियंका जैसवाल- सदस्य (सागरमाथा किशोर किशोरी समुह)

ठेगाना :- रंगपुर -३ रंगपुर

रिपोट कर्ता :- राजेन्द्र चौधरी

तयार कर्ता :- सतीश कुमार हरिजन

यस कपिलवस्तु जिल्ला को दक्षिणी भेगमा भारतिय सिमा नजिक सदरमुकाम देखी १५ किलो मिटर दक्षिणमा रंगपुर गा.वि.स. स्थित रहेको छ । जसमा मुस्लीम र हिन्दू समादयको बराबरको बसोबास रहेको छ । दुबै समुदायको अवस्था हेर्ने हो भने शैक्षिक स्तर एक दम न्यून रहेको छ । यस गा.वि.स.मा उच्च शिक्षाको लागि विद्यालय छैन । तर माध्यमिक स्तर सम्म पढनाको लागि एक मात्र विद्यालय (श्री बासुदेव जनता मा.वि. रंगपुर) रहेको छ । यसै विद्यालयमा अध्ययन गर्ने छात्रा प्रियंका जैसवाल एक हुन । यहाँको परिवारमा ४ जना सदस्य रहेका छन । जसमा २ पुरुष र २ महिला ।

प्रियंका जैसवाल कक्षा ९ मा पढि रहेका छन । वहाको घर देखी २०० मिटर दुरीमा विद्यालय रहेको छ । वहाको दाई पनि अहिले १० कक्षा पास गरी क्याम्पस पढन गएका छन । दाई घरमा हुदा प्रियंका जैसवाल लाई घरको सम्पूर्ण काम गरी स्कूल जानु पर्दथ्यो । प्रियंकाको काम विहान उठने भाडा सर सफाई देखी खाना पकाउने खुवाउने अनि स्कूल जाने । फेरी साभू पनि त्यही काम शुरु हुन्थ्यो । पढनको लागि बहुत कम समय मिल्थ्यो । घरायसी काममा कसैको सहयोग थिएन । छोरी हरुलाई सबै काम गर्न पर्छ । अरुको घरमा जाने हो भनी वहाको आमा को सोचाई रहेको थियो । साथै प्रियंका जैसवाल लाई पढाई तर्फ समय नदिएर सिलाई कटाई तर्फ जाने वहाको आमाको सो च थियो । प्रियंका को आमा गुजराती जैसवालको आर्को तयारी भित्र देखी भई रहेको थियो । प्रियंकाको विवाह गर्ने । प्रियंकाको उमेर १६ वर्ष रहेको छ वहा को साथीहरु स्कूल पढी रहेका छन । तर वहा लाई चिन्ता भई सकेको थियो । सामाजिक प्रतिबन्ध ले गर्दा वहा आमा संग विवाहको विषयम कुरा गर्न सक्नु भएन ।

यस रंगपुर गा.वि.स.मा दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना अर्न्तगत महिला समुह र किशोर किशोरी समुह गठन भएका छन । गठित सागरमाथा किशोर किशोरी समुहको सदस्यको रुपमा प्रियंका जैसवाल मौका पाउनु भयो । समुहमा स्थानिय सवाल जस्तै : बाल विवाह, दाइजो, घरेलु हिंसा, लैङ्गिक हिंसा जस्ता विषयमा छलफल हुन थाल्यो । जसबाट समुहका सबै किशोर किशोरीको स्थानिय सवालमा चेतनाको स्तर बढयो र किशोर किशोरीहरु ले विभिन्न तालिम गोष्ठीमा सहभागी हुने मौका पाए । जस मध्ये प्रियंका जैसवाल पनि एक हुन । यहाँले जेण्डर तालिममा सहभागी हुने मौका पाउनु भयो । परिणाम स्वरुप जुन कुरा विद्यालयमा बुझने मौका पाउनु भएको थिएन त्यो तालिम बाट प्राप्त गर्नु भयो । साथै गा.वि.स. स्तरिय कार्यक्रममा प्रियंकाको चासो बढदै गयो ।

गा.वि.स.स्तरिय कार्यक्रमको रुपमा अन्तर पिढी संवाद राखिएको थियो । जसमा सरोकारवाला निकाय,अभिभावक र विद्यार्थीहरुको उपस्थिति थियो । त्यही कार्यक्रममा प्रियंका जैसवाल र वहाको आमा गुजराती जैसवालको पनि उपस्थिति थियो । प्रश्नको दौरानमा विद्यार्थीहरुले धर्मगुरु संग बाल विवाहको बारेमा प्रश्न गरेका थिए । जवाफ धर्म गुरुले दिनु भन्दा पहिला गुजराती जैसवाल ले उठेर बोल्नु भयो कि अहिले बाल विवाह हुदैन । यसको अन्त भई सके को छ । यस विषयमा पटक पटक कुरा नगर्नु भन्नु भयो । यती भने पछि प्रियंका जैसवाल को साथी हरुले प्रियंकाको मनोबाल बढाउना थाले र आमाको खिलाफ जवाफ दिनु पर्छ उत्साहित गर्न थाले परिणाम स्वरुप प्रियंका जैसवाल ले मुख खोल्नु भयो । बहुत सान्दर्भिक रुपमा आमा लगायत अभिभावकहरुलाई सम्बोधन गर्नु भयो । कि हजुर हरु आफ्नो छोरा छोरी को राम्रो भविष्य चाहनु हुन्छ । तर छोरा र छोरीमा विभेद गर्नु हुन्छ । छोरा लाई उच्च शिक्षा पढाउने र छोरी लाई १० पास नहुदै विवाह गरि दिने यो कहाको न्याय हो । अहिले मेरो आमा गुजराती जैसवाल जी ले भन्नु भएको छ कि बाल विवाह अन्त भई सकेको छ । तर म वहाको छोरी हू म भन्द छु बाल विवाहको अन्त भएको छैन । मेरो दाईमा भन्दा ठूलो हुनु हुन्छ तर वहाको विवाह नगरी मेरो आमा मेरो विवाहको लागि तयारी गर्नु हुन्छ । यो अन्याय हो मा पढना चाहन्छु । यस किसिमको विभेद गर्नु हुदैन सबै अभिभावक हरु संग मेरो निवेदन छ कि आफ्नो छोरा छोरीको बाल विवाह नगर्नु ।

प्रियंका जैसवालको आमाको केही पलको लागि मुख बन्ध भयो र फेरी वहा बोल्नु भयो । हो सोच ता थियो तर के गर्ने समाज नै यस्तै छ । तर अबमा विवाह गर्दिन प्रियंकालाई पढाउछु । म पनि गलत वाटमा गुमराह भएका थिए । आज छोरीले बाटो देखाईन ।

प्रियंका जैसवाल : मलाई एक दम खुशी लागेको छ । कि जुन विषयमा हामी छोरी मान्छेले घरमा कुरा गर्न सक्दैनौं तेस्तो विषयमा छलफल बाताबरणको सृजना गरी दिनु भएकोमा दलित सामाजिक विकास केन्द्रलाई धेरै धन्यवाद छ । अहिले म पढना पाउछु । पहिल तनाव हुन्थ्यो अहिले खुल्ला भएर पढछु ।

५.६ नागरिकता ले ल्यायो खुशी

सुचना दाताको नाम : सलमा खातुन - सचिव (जागरुक महिला समुह)

ठेगाना :- मायादेवी गाउँपालिका वार्ड न. ४ पिपरा

अर्न्तर्बाता मिति :- २०७५।०९।०२

रिपोट कर्ता :- शकुन्तला अग्रहरी

तयार गर्ने :- सतीश कुमार हरिजन

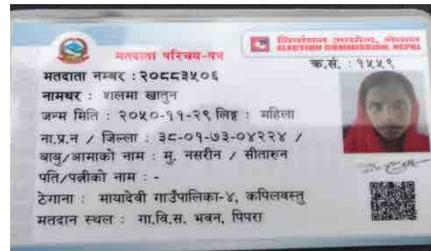

यस जिल्ला कपिलवस्तु साबिक पिपरा गा.वि.स. हाल मायादेवी गाउँ पालिक वार्ड न ४ पिपरा यस जिल्लाको सब भन्दा नजिकको भारतको बार्डर सँग सटेको गा.वि.स.हो जहा मुस्लीम बहुल्यता रहेको छ । मुस्लीम समुदायमा किशोर किशोरीहरुलाई विभिन्न सामाजिक क्रियाकलाममा सहभागी गराउना संकुचित विचार रखेका छन । जसको कारण महिलाहरु विभिन्न सरकारी प्रयोजना लागि अवश्यक कागजातबाट बन्चित हुन्छन । जस मध्ये सलमा खातुन पनि एक हुन । यहाँको परिवारमा १० जना सदस्य रहेका छन । (६ महिला,४ पुरुष) वहाको बुवा नासरीन मुस्लमान र आमा सीतारुन निसा हुनु हुन्छ । वहाको बुवा र दाई भारत मा जानु पर्ने भएको हुदा सलमा खातुनलाई विशेष गरी घर भित्र सिमित रहेर बस्नु पर्छ । सलमा खातुन को उमेर २५ वर्ष रहेको छ । वहाको उमेर अनुसार वहाको शारिरिक बृद्धि विकास हुन सकेको छैन । त्यसकारण वहाको विवाहको सम्भावन बहुत कम देखिएको छ । यी सबै कारणले वहामा मनोसामाजिक समस्या कहिले काही देखा पर्दछ । वहा २५ वर्षको हुदा हुदै पनि नागरिकता बाट बन्चित रहनु भएको छ । जसबाट सरकारी सेवा सुविधा बाट बन्चित हुने अवस्था छ । त्यसैले वहाको मन सधै उदास हुन्छ ।

एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना अर्न्तगत गठन भएको जागरुक महिला समुहको सचिवको रुपमा सलमा खातुन रहनु भएको थियो । समुह छलफल गर्दा महिला अधिकार, स्रोत साधनमा पहुच, अर्थ पूर्ण सहभागीता, घरेलु हिंसा, बाल विवाह, दहेज, लैङ्गिक हिंसा जस्ता विषयमा जानकारी पाए पछि वहाको मनमा सहास बढयो । साथै वहाको समस्यालाई समाधान गर्नको लागि यस गा.वि.स.को सामाजिक परिचालक शकुन्तला अग्रहरी ले वहाको बुवा नासरीन मुस्लमानलाई सहयोगी पुरुष को रुपमा सहयोगी पुरुष संजालमा आबद्ध गराउनु भयो । वहा सहयोगी पुरुषको बैठक, तालिममा जादा छोरा छोरी एक समान हुन्छन । महसुस गरे र छोरीको विवाह को सम्भावना कम हुदा सलमाको विचमा रोकिएको पढाई मदरसामा निरन्तरता गरियो । वहा पढना जाना लागि सके पछि सामाजिक परिचालक र समुहको संयुक्त परिचास बाट वहाको बुवालाई वहाको नागरिकता बनाउना पहल गरियो । पटक पटक समुह बैठकमा वहाको बुवालाई बसालेर महिलाहरुको समस्या को बारेमा छलफल सुन्ना लगाईयो । कसरी महिलाहरु आफ्नो जिवनमा दुःख पाईरहेका छन । दुःख को कारण मध्ये कपिलवस्तुको दक्षिणी भागमा प्रमुख रुपमा नागरिता रहेको छ । समयमा नागरिकता नहुनु को कारण सरकारी सेवा सुविधा, परिवारबाट पाउने हक अधिकार बाट बन्चित हुन्छन । यस्ता कुराहरु सलामा खातुनको बुवालाई समुह र सहजकर्ता को माध्यमबाट बुझाउन सकियो । वहा बुझे पछि वहाको सहयोगी भावना बढयो । छोरी सलमा खातुनको नागरिकताको लागि पहल गर्न शुरु गर्नु भयो । जसमा सामाजिक परिचालक शकुन्तला अग्रहरी ले नागरिकताको लागि आवश्यक कागजपत्र तयार तथा सिफारिसका लागि सहयोग गरी नागरिकता बनाउनाका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय मा पुऱ्याउनु भयो । परिणाम स्वरुप समुहको सहयोग र सहकार्यमा सलमा खातुन बंशज नागरिता प्राप्त गर्नु भयो ।

अहिले सलमा खातुनको नागरिकता बने पछि सलमा लाई सन्तुष्टी भएको छ । वहाको अन्य समस्या भए पनि नागरिकता बने पछि वहा घर परिवार तथा सरकारी निकाय बाट हक अधिकार पाउने विश्वास बढेको छ । वहाँ कामकाजको लागि प्रयास गर्न शुरु गर्नु भएको छ । जस बाट वहाको जिवनमा नयाँ उत्साह जागे देखिन्छ ।

सलमा खातुन :- नागरिकता पाउनु मेरो लागि ठूलो कुरा हो । मा समुहमा नबसेको भए अहिले मेरो नागरिता बन्ने थिएन । महिला भएर पनि म केही गर्न सकछु विश्वास आएको छ । र मेरो परिवार बाट समेत सहयोग र माया बढेको छ ।

५.७ बढदो पाईला

सुचना दाताको नाम :- बहिस्तुन निसा, अब्दुल रहीम धुनिया, अकरम खाँ

ठेगाना :- यशोधरा -६ रंगपुर

मिति :- २०७५।०३।१०

तयार कर्ता :- सतीश कुमार निगम

कपिलवस्तु जिल्ला यशोधरा गाँउ पालिका वार्ड नं.६ रंगपुर यस जिल्लाको दक्षिणी भेग भारतिय सिमान देखी सटेको छ । यस गाँउमा हिन्दू र मुस्लीम समुदायको बस्ती रहेको छ । जसमा मुस्लीमहरुको बहुल्यता रहेको छ । आर्थिक रुपमा पनि हिन्दूहरु भन्दा मुस्लीम सम्पन्न रहेका छन । तर यस गाँउमा मुस्लीम समुदायको किशोरीहरुको शिक्षा भनेको मदरसा सम्मा सिमित रहेको छ । मदरसामा मुस्लीम दीनको शिक्षा लिए पछि घरमा बस्ने अवस्था रहेको छ । जब कि हिन्दू समुदाय बाट त्यही गाँउमा रहेको बसुदेव जनता मा.वि. रंगपुरमा ५० प्रतिशत को हराहारीमा किशोरीहरु स्कूल गई रहेका छन । तर मुस्लीम समुदायका किशोरीहरुको स्कूल जाने दर शुन्य रहेको छ । किशोरीहरुको इच्छा हुदा हुदै मदरसा तथा मुस्लीम समुदायको मान्यता अनुसार बाध्य भई स्कूल जाना बाट बन्चित भएका छन ।

दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना अर्न्तगत रंगपुरमा रहेको गौसिया मिस्वाहुल ओलूम मदरसामा स्कूलको विद्यार्थीहरुको कक्षाकोठा व्यवस्थापनको लागि फर्निचर (पी फाम, बुक रैक, टेबल, कुसी, पानी टंकी सहयोग गरियो । जस बाट विद्यार्थीहरुलाई पठन पाठन मा सहयोग भयो । जसबाट स्कूल व्यवस्थापन समिति तथा धर्म गुरु - मौलानाहरुको कार्यक्रम प्रति सकारात्मक सोच जागृत भयो । साथै ईद अल अजहा, इदगाह सर सफाई, अन्तरपीठी संवाद, हाजरी जवाफ प्रतियोगिता, बक्तृत्वकला प्रतियोगिता जस्ता क्रियाकलापमा मदरसाका प्र.अ. अब्दुल रहीम, मौलाना मो.अकरम खाँ को साथै मदरसाका विद्यार्थीहरुलाई सहभागी गराई कार्यक्रम संचालन गरियो । साथै दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपालका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु द्वारा पटक पटक समन्वय तथा भेटघाट गरियो ।

तत्पश्चात मदरसाका मौलाना तथा प्राधानाध्यापकको सोचमा परिवर्तन भयो र किशोरीहरुलाई पनि सरकारी स्कूलमा पढना पठाउनु पछि महाहरुले समुदायका अभिभावकहरुलाई समझाउना बुझाउना थाले र धार्मिक कार्यक्रममा किशोरीहरुको शिक्षामा कुरा गर्न थाले परिणाम स्वरुप वहाको विद्यालयबाट निस्केका ८ (३ छात्रा, ५ छात्र) जना किशोर किशोरीहरु (रुकसार खान, बहिस्तुन निसा, रेशमा, राजिया बानो, अकरम धुनिया, साहीद, सहजाद, रजिउल्ला, नूरआलम, सहवाज) बासुदेव जनता मा. वि.रंगपुरमा भर्न भई पढन थालेका छन । यो मुस्लीमहरुको जनसंख्याको हिसाब ले बहुत कम छ । मुस्लिम धर्मगुरुको पहलमा छात्राहरुलाई सरकारी विद्यालयमा पढाउने कामको शुरुवात भएको छ ।

किशोरीहरुको भनाई :- हाम्रो गाउँको किशोरीहरु सरकारी स्कूलमा पढना जादा हामीहरुलाई पनि मन हुन्थ्यो तर घरको दबाव को कारण हामी पढना पाएका थिएनौ । आई.पी.पी. कार्यक्रमको पहल जानकारीले हाम्रो अभिभावकहरुमा सुधार भएको छ । जस बाट हामी गाउँमा रहेको स्कूल पढन पाएका छौ अहिले बाहिर को स्कूलमा जाने सम्भावन छैन । कक्षा १० सम्मा यही पढना पाउछौ भनी बहुत खुशी लागेको छ । अगामी दिनमा पढन पाए हामीहरुको पढने सोच रहेको छ ।

५.८ आत्म निर्भर भईन पुनम

सुचना दाता :- पुनम कुर्मी

ठेगाना :- यशोधरा गाउँपालिका वार्ड न. ५ सुठौली

मिति :- २०७४।०७।२४

तयार गर्ने :- अनिल द्विवेदी

कपिलवस्तु जिल्ला यशोधरा गाउँपालिका वार्ड न.५ सुठौली बस्ने गौरी शंकर कुर्मीको छोरी वर्ष २४ को पुनम कुर्मी जन्म देखी नै शारिरिक रुपमा अपाङ्ग रहेका छन । वहा मध्यम परिवार मा पर्दछन । वहाको परिवार संख्या १० रहेको छ । जसमा ४ जना पुरुष र ६ जना महिला रहेका छन । वहाको परिवारको सामाजिक अवस्था हेर्ने हो भने वहाको बुवा गौरी शंकर कुर्मी पहिला अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संस्थामा सदस्य रहनु भएको थियो । र समाजमा वहा सहयोगी भावनाको हुदा वहालाई सबैले सामाजिक क्रियाकलापमा बोलाउने गरेका छन । वहाको परिवारको जिवन यापन कृषिमा निर्भर रहेको छ । वहाको १४ कट्टा खेत रहेकोले खानालाई खेती बाट पुग्ने गरेको छ । सामाजिक रुपमा छोरी अपाङ्ग हुनु वहाको परिवार माथि पूर्व जन्मको पाप हो कुरा काटने देखी हिन भावना को दृष्टीले हेर्ने गरिन्छ । वहाको शारिरिक अवस्था उमेर अनुसार वृद्धि नभएको र पीठमा मासुको गोला निस्केको हुदा वहालाई काम गर्न गाह्रो हुन जान्छ । परिवारले समेत वहाको रखरखा जति गरे पनि घरायसी कार्य व्यस्तताले गर्दा वहा एकलो महसुस गर्न भएको छ । वहाको पढने प्रवल इच्छा हुदा हुदै शारिरिक रुपमा कमजोर र पूर्ण विकास नहुनाले वहा पढना बाट समेत बन्चित हुनु भयो । पुनम को शुरुमा उपचार गराइयो तर केही फाइदा भएन । वहा खाटमा नै सुति रहने अवस्था थियो । पछि वहालाई भारतको नौगढमा मसाज उपचार गराउदा वहालाई फाइदा भएको हो र वहा आफै हिन्ना सक्नु भएको छ । वहाको मुख्य समस्या उमेर अनुसार वृद्धि विकास नहुदा समान्य रुपमा हिडना र काम काज गर्न सक्ने अवस्था छैन ।

दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित समुदायमा अधारित पुर्नस्थापन परियोजना अर्न्तगत साविक वैदौली गा.वि.स.मा परियोजना अभिमुखीकरण कार्यक्रममा वहा संग भेट भए पछि । वहाहरुको लागि यो कार्यक्रम आएको र वहाहरुको शैक्षिक, आर्थिक, सीपमूलक तालिम, लगायतका सा.सु.भत्ताकोलागि विभिन्न किसिमको पैरबीहरु गर्नको लागि यो कार्यक्रम यहा लागेको जानकारी गराइयो तथा सी.वी.आर. तालिम, अभिमुखीकरण कार्यक्रम, लघु उद्यम विकास तालिम, गोष्ठी, बैठकमा वहा सहभगी हुदा वहा मा सहास आएको छ । कि मा अपाङ्गता भएको व्यक्ति भएर पनि केही गर्न सक्छु । आफू र आफनो परिवारलाई समेत सहयोग गर्न सक्छु आट ल्याउनु भयो छ ।

अहिले पुनम कुर्मी यस सी.वी.आर. परियोजना अर्न्तगत आय आर्जनको लागि २५,०००/- को आर्थिक सहयोगमा खुद्रा पसल गरेका छन । वहा आफ्नो सहयोगीको रुपमा बुवालाई सहयोग लिनु हुन्छ । वहा शारिरिक रुपमा कमजोर भए पनि पसलको समान लेन देन गर्न सक्ने भएकोले वहालाई यो काम सजिलो लागेको छ अरु माथि निर्भर भएर बस्दा आफै व्यवसाय गर्ने मौका पाए पछि वहामा खुशीयाली आएको छ । यो गाउँपालिकामा पहिलो अपाङ्ग व्यवसायी महिलाको रुपमा निस्केर आउनु भएको छ । सबैले वहा प्रति हेर्ने दृष्टिकोण फरक भएको छ । पहिला कार्यक्रममा वहा संग आएका सहभागीले गर्ने व्यवहार पाच महिना पछि गर्ने व्यवहार अहिले फरक देखिएको छ । किन भने वहाको कार्यक्रममा सक्रियता बढेर सरोकारवाला पनि वहाको प्रशन्सा समेत गरेका छन । पुनम कुर्मीलाई सब भन्दा ठूलो कुरा वहाको खुशी हो जुन वहा यस कार्यक्रममा आउदा सरोकारवाला तथा दलित सामाजिक विकास केन्द्र बाट व्यवसाय गर्नको लागि पाएको सहयोग हो ।

वहा अरुमाथी पुर्णतय निर्भर रहनु भएको छ । वहालाई आत्म निर्भर बनाउनाको लागि व्यवसाय संचालन गर्न आर्थिक सहयोग गरिएको छ । वहाको सक्रियता देखेर समुदायका महिलाहरु पुनमलाई प्रोत्साहन गर्न थालेका छन । कि अब त तिम्रो गालि कार्यक्रम आएको छ । जानु आउनु नास्ता गर्नु । पटक पटक बो लाउने के छ कही बैठक छ कि नाही भनी सोध्ने गरेका छन । जब पहिला वास्ता नगर्ने गरेका थिए । अहिले वहाको परिवारमा पुनम प्रतिको ध्यानाकर्षण बढेको छ । विभिन्न क्रियाकलापले गर्दा वहाको बारेमा सोचने वहाको भविष्यको बारे चर्चा परिवारमा हुने गरेको छ ।

पुनम कुर्मी :- यस कार्यक्रमबाट हामी पनि आउन जाना पाएका छौ । पहिला घरमा बस्दा बस्दा मन उदास हुन्थ्यो अहिले व्यवसायको लागि सहयोग हुदा काम गरी समय बिताउन सकिन्छ । यो मेरो लागि ठूलो खुशी हो । दैनिक रुपमा ५०० देखी १२०० सम्म आमदानी सजिलै भएको पुनमले बताउनु हुन्छ ।

५.५ सचेत भइल लक्ष्मी

सुचना दाताको नाम :- लक्ष्मी बढई

ठेगाना :- यशोधरा -३ हरदेवा

मिति :- २०७५।०३।२०

तयार कर्ता :- संजय कोरी

कपिलबस्तु जिल्ला यशोधरा गाँउ पालिका वार्ड नं.३ हरदेवा यस जिल्लाको दक्षिणी भेगमा स्थित रहेको छ । यस गाँउका दलित, पीछडावर्ग, हिन्दू र मुस्लीम समुदायको बस्ती रहेको छ । जसमा गरिबहरुको बहुल्यता रहेको छ । यसै मध्ये वर्ष ३० को लक्ष्मी बढई पनि एक हुन । यहको श्रीमान अपाङ्गता भएका व्यक्ति हुन । यहको ८ जनाको परिवार रहेका छन । जसमा ५ महिला ,३ पुरुष रहेका छन । यहाको जिवन यापन गर्ने मुख्य स्रोत पान पसल र कृषि मजदुरी रहेको छ । यहाको पुरा घर छाप्रोको रहेको छ । यहको प्रया जसो चिन्ता वर्षा र आगोमा समस्या रहेको छ । किन भने १ वर्ष पहिला भादौ महिनामा आगोले गर्दा ठूलो नोक्सान भएको थियो । आर्थिक अवस्था कमजोर र छोरा छोरी सानो भएको हुदा वहा लाई यस समस्याबाट निकास पाउन चुनौती रहेको हुन्छ । दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपाल को संयुक्त साभेदारीमा संचालित आग लागि पूर्व तयारी परियोजना अर्न्तगत अभिमुखीकरण कार्यक्रम, सडक नाटक, स्थानिय भाषामा जिंगल प्रसारण, रेडियो कार्यक्रम जस्ता क्रियाकलाप गरी आग लागीको कारण, स्रोत, सम्भावित क्षति र असर,बाचने उपाय तथा न्यूनिकरणको उपाय बारे जानकारी पाएका छिन ।

त्यस पश्चात यशोधरा ३ हरदेवा बस्ने लक्ष्मी बढई को कार्य शैलीमा सुधार भएको छ । लक्ष्मी जी ले आफ्नो घरपरिवारमा आगो लागी बाट बच्नाको लागि गरिने उपाय तथा स्रोतहरु बारे जानकारी गराउनु भएको छ । वहा आफ्नो घर वरीपरी र घर भित्र आगो लाग्ने स्रोतहरु व्यवस्थापन गर्नु भएको छ । जुन पहिला वास्ता थिएन । यो सबै अभिमुखीकरण तथा सडक नाटक बाट प्रभावित भएर आफै गर्नु भएको । यो काम गर्दा वहाको श्रीमान खुशी व्यक्त गर्नु भएको छ, कि कम्तीमा हामीहरु ले बताए यहाँ मान्नु हुन्ना तर यस कार्यक्रमबाट जानकारी गराए बापत बुझाई भएको छ ।

लक्ष्मी बढई : यदि यस्तै कार्यक्रम पहिला समय समय मा जानकारी गराईएको भए एक वर्ष पहिला मेरो घर आगोको चपेट मा परी जल्ने थिएन । यस्तो जानकारी सबैलाई दिनु पर्छ केही कुरा हामी जानेर पनि वास्ता गरेका थिएनौ जुन नाटक र तालिम बाट जानकारी प्राप्त भएको छ । यो कार्यहरुको निरन्तरका लागि आयोजक संस्थालाई अनुरोध समेत छ ।

खण्ड -६

६.१ सामाजिक परीक्षण विवरण

सामाजिक परिक्षणमा उपस्थिति मुख्य/मुख्य सरोकारवालाहरूको उपस्थिति :

क्र.स.	नाम	संस्था / ठेगाना	पद
१	श्री राम शरन रैदास	दलित सा.वि.केन्द्र	अध्यक्ष (कार्यक्रमको अध्यक्षता)
२	श्री प्रकाश खनाल	जि.प्रशासन का.	प्र.अ. (प्रमुख अतिथि)
३	श्री कन्यावती उपाध्याय	यशोधरा गा.पा.	उपप्रमुख्य (विशिष्ट अतिथि)
४	श्री प्रवीण कुमार श्रीवास्तव	गैसस महासंघ	अध्यक्ष (अतिथि)
५	श्री जय प्रकाश पाण्डे	किड्स संस्था	प्रतिनिधि (अतिथि)
६	श्री खग प्रसाद चापागाई	पत्रकार	अतिथि
७	श्री मनिश कार्की	पत्रकार	अतिथि
८	श्री शैलेन्द्र अम्बेडकर	शुद्धोधन गा.पा.६	अधिवक्त, सल्लाहकार
९	श्री माया कुमारी नेपाली	दलित महिला संघ	अध्यक्ष (अतिथि)
१०	श्री हमिदुल्लाह मुस्लमान	यशोधरा गा.पा.अपाडंग संजाल	अध्यक्ष (अतिथि)
११	श्री मन्नान अलि मुसलमान	यशोधरा गा.पा.८	धर्मगुरु (अतिथि)
१२	श्री गोपी कृष्ण श्रेष्ठ	सनसाइन सामाजिक विकास संस्था	प्रतिनिधि (अतिथि)
१३	श्री कृष्णा मल्ल	युनाईटेड मिशन टू नेपाल	प्रतिनिधि (अतिथि)
१४	श्री भगवानदास यादव	यशोधरा गा.पा.अपाडंग संजाल	सदस्य
१५	श्री राज बहादुर चौधरी	विद्यालय व्यवस्थापन समिति	सदस्य (अतिथि)
१६	श्री शिव प्रसाद मिश्रा	यशोधरा गा.पा.अपाडंग संजाल	सदस्य
१७	श्री सफिरकुर मुस्लमान	यशोधरा गा.पा.अपाडंग संजाल	अध्यक्ष
	उपास्थिति :		
	कार्यसमिति पदाधिकारीहरु		
	साधारण सदस्य ज्युहरु		
	कर्मचारीहरु		
	अधिकारवाला वर्गहरु		
	समाजसेवी तथा स्थानिय बासी		
	समुहका सदस्यहरु		

जम्मा सहभागीता - ७२ जना

आचार संहिता :

सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिने यस कार्यक्रममा उपस्थित हामी आयोजक, सहजकर्ता तथा सहभागी सम्पूर्णले निम्न अनुसारको आचार संहिता पालना गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

- विषयवस्तुमा मात्र केन्द्रित रही छलफल गर्ने ।
- तथ्य र सूचनाको आधारमा रहस् विचार राख्ने ।
- निजि वा ब्यक्तिगत कुरामा टिप्पणी नगर्ने ।
- सहभागीहरूले व्यक्त गरेका विचारमा प्रतिवाद नगर्ने ।
- संस्थाको सार्वजनिक मर्यादा र शिष्टाचारलाई कायम राख्ने ।
- सहभागीहरूलाई विचार राख्न प्रोत्साहि तगर्ने र विचारका लागि धन्यवाद दिने ।
- बोल्दा पालैपालो बोल्ने ।
- आफ्नो कुरालाई छोटकारी तथा स्पष्ट रूपमा राख्ने ।

दलित सामाजिक विकास केन्द्र

- कार्यक्रमको विवरण : २०७५।०७।२९ गते तौलिहवा शंकर होटल, विहान १०:०० बजे
- उपस्थिति जम्मा ७२ जना
- प्राप्त प्रतिक्रिया तथा सुझाव :

सुझावकर्ताको नाम	ठेगाना, पद	सुझावको क्षेत्र	सुझावको सारसंक्षेप

- जवाफ: (परियोजना संयोजक, अध्यक्ष)
- सम्पूर्ण सुझाव तथा त्यस माथिको विश्लेषणको सारसंक्षेप
- उपस्थिति :
- कार्य समिति पदाधिकारीहरू
- साधारण सदस्य ज्युहरू
- कर्मचारीहरू
- अधिकारवाला वर्ग
- समाज सेवी तथा स्थानिय वासी

६.२ आ.व.२०७४/०७५ को लेखा परिक्षण प्रतिवेदन

Dalit Social Development Center (DSDC)

Taulihawa, Kapilvastu

Audited Financial Statements

Financial Year 2074/75

Performed by:

Bal Krishna Tripathi
Accounting Technician

AT (ICAN / ICAI) | Semi Qualified CA | DISM | B.Com.
ICAN AT License No.0001 | PAN: 100376490

Call:9851148841 | 9811999841 | E-Mail : at.bkt@outlook.com

Taulihawa, Kapilvastu, Nepal
www.atbkt.zohosites.com

Bal Krishna Tripathi

Accounting Technician

AT (ICAN / ICAI) | Semi Qualified CA | DISM | B.Com.
ICAN AT License No.0001 | PAN: 100376490

The Members of
Dalit Social Development Center (DSDC)
Taulihawa, Kapilvastu

Independent Auditor's Report

I have audited the accompanying Balance Sheet of "Dalit Social Development Center (DSDC) "as of 32 Ashadh 2075 (Corresponding to 16 July 2018) and the related Receipt and Payment Account, Income and Expenditure Account for the year then ended. These financial statements are the responsibility of the management of the organisation. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

I conducted this audit in accordance with Nepal Standards on Auditing. Those Standards require that I plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatement. An audit includes examining on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall financial statement presentation. I believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

I also report that:

- I have obtained information and explanations, which, to the best of our knowledge and belief, were necessary for the purpose of our audit;
- in our opinion, proper books of account as required by law have been kept by the organisation so far as appears from our examination of such books;
- in our opinion, the Balance Sheet, Income and Expenditure Account and the Receipt and Payment Account dealt with by this report are in agreement with the books of account maintained by the organisation;
- in my opinion, so far as appeared from our examination of the books, the operation of the organisation has been conducted satisfactorily;
- to the best of my information and according to explanations given to me and from my examination of the books of account of the organisation necessary for the purpose of our audit, I have not come across cases where Board of Directors or any employees of the organisation have acted contrary to the provisions of law, or committed any misappropriation or caused loss or damage to the Project and violated any Acts.
- In my opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the organisation as of 32 Ashadh 2075 (Corresponding to 16 July 2018) and the results of operations in accordance with Nepal Accounting Standards, Generally Accepted Accounting Principles.

Thanks and regards.

B. K. Tripathi

Bal Krishna Tripathi
Auditor

Date: 2075/06/25
Place: Taulihawa

Call:9851148841 | 9811999841 | E-Mail : at.bkt@outlook.com
Taulihawa, Kapilvastu, Nepal

Dalit Social Development Center (DSDC)

Taulihawa, Kapilvastu

Fiscal year 2074/075

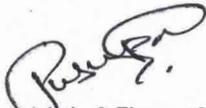
From the period covering 1st Sharwan, 2074 to 31 Ashad, 2075

BALANCE SHEET

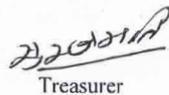
Liabilities	Schedule	Current Year	Previous Year
Capital Account			
(a) Capital Fund		17,37,179.66	7,36,576.33
(b) Reserve Fund		-	-
Profit & Loss A/c			
Opening Balance		(79,839.56)	(54,735.74)
Current Period		(2,47,947.66)	(25,103.82)
Current Liabilities			
Duties & Taxes	6	17,768.00	95,276.00
Payables	7	8,92,757.00	15,07,245.00
Total Liabilities		23,19,917.44	22,59,257.77
Assets			
Fixed Assets			
Fixed Assets	5	11,56,965.64	4,39,041.50
Current Assets			
Advances & Receivables	8	5,78,033.00	15,45,775.00
Advance Tax	9	-	-
Cash-in-hand		2,181.00	2,368.00
Bank Accounts	10	5,82,737.80	2,72,073.27
Total Assets		23,19,917.44	22,59,257.77

The Notes referred to above form an integral part of the Balance Sheet.

As per our report of even date

Admin & Finance Officer
Date: 2075.06.25
Place: Kapilvastu

Treasurer

Chairperson

Auditor

Dalit Social Development Center (DSDC)
Taulihawa, Kapilvastu
 Fiscal year 2074/075
 From the period covering 1st Sharwan, 2074 to 31 Ashad, 2075
INCOME & EXPENDITURE STATEMENT

Particulars		Current Year	Previous Year
I Grant Income		1,42,50,527.00	1,90,96,864.16
II Other Income	2	3,19,324.80	73,115.63
III TOTAL REVENUE (I + II)		1,45,69,851.80	1,91,69,979.79
IV EXPENSES			
Program Expenses	3	1,39,76,242.60	1,89,78,589.35
Other Expenses	4	5,40,165.00	1,48,496.00
Depreciation	5	3,01,391.86	67,998.26
TOTAL EXPENSES		1,48,17,799.46	1,91,95,083.61
V Surplus before Exceptional and Extraordinary Items and Tax (III-IV)		(2,47,947.66)	(25,103.82)
VI Exceptional Items		-	-
VII Surplus before Extraordinary Items and Tax		(2,47,947.66)	(25,103.82)

The Notes referred to above form an integral part of the Balance Sheet.

As per our report of even date

Admin & Finance Officer

Date: 2075.06.25

Place: Kapilvastu

Treasurer

Chairperson

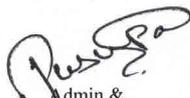
Auditor

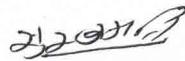

Dalit Social Development Center (DSDC)
Taulihawa, Kapilvastu
Fiscal Year 2074/075
From the period covering 1st Sharwan, 2074 to 31 Ashad, 2075
CASH FLOW STATEMENT

	Current Year Amount Rs	Previous Year Amount Rs
A. CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES		
Profit/ (Loss) before taxation and extraordinary items	(2,47,947.66)	(25,103.82)
<u>Adjustment for:</u>		
Depreciation	3,01,391.86	67,998.26
Profit on sale of fixed assets	-	-
Operating Profit before changes in working capital	53,444.20	42,894.44
Decrease/ (Increase) in current assets	9,67,742.00	(10,40,939.00)
Increase/ (Decrease) in current liabilities	(6,91,996.00)	(2,89,269.16)
Cash generated from Operation		
Income tax paid	-	-
Payment of staff bonus of last year	-	-
Net cash flows from operating activities	3,29,190.20	(12,87,313.72)
B. CASH FLOWS FROM INVESTMENT ACTIVITIES		
Purchase of fixed assets/ investments	(10,19,316.00)	(3,31,160.00)
Profit on sale of assets	-	-
Investment in fixed deposit during the year	-	-
Drawings	-	-
Net cash flows from investing activities	(10,19,316.00)	(3,31,160.00)
C. CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Capital Introduced	10,00,603.33	3,16,220.00
Short-term loan	-	-
Vehicle Loan	-	-
Net cash flows from financing activities	10,00,603.33	3,16,220.00
Net increase/ (decrease) in cash (A+B+C)	3,10,477.53	(13,02,253.72)
Cash and Cash Equivalents at beginning of the year	2,74,441.27	15,76,694.99
Cash and Cash Equivalents as at end of the year	5,84,918.80	2,74,441.27

The Notes referred to above form an integral part of the Balance Sheet.
As per our report of even date

Admin &
Finance Officer

Treasurer

Chairperson

Auditor

Date: 2075.06.25
Place: Kapilvastu

Dalit Social Development Center (DSDC)

Taulihawa, Kapilvastu

Fiscal Year 2074/75

From the period covering 1st Shrawan, 2074 to 31 Ashad, 2075

Schedule 1 : Grant Income

Particulars	Amounts
Grant PET Project 2018	2,38,916.00
Grant for FPP project 2018	1,35,078.00
Aba Mero Palo	83,37,430.00
IPP Program	19,16,389.00
Mayadevi ga pa.	1,49,054.00
INF For Drama show	60,006.00
CBR and DRR Grant	34,13,654.00
Grand Total	1,42,50,527.00

Schedule 2 : Other Income

Particulars	Amounts
DSDC	85,595.62
Membership fee	1,520.00
Overhead	2,31,474.00
Bank Interest	735.18
Grand Total	3,19,324.80

Schedule 3 : Program Expenses

Particulars	Annexure	Amounts
Aba Mero Palo Expenses	Annex-1	83,37,430.00
FPP Program Expenses	Annex-2	1,35,498.00
PET Program Expenses	Annex-3	2,20,161.90
IPP Program Expenses	Annex-4	18,69,498.70
CBR Expenses	Annex-5	32,24,632.00
DRR Expenses	Annex-6	1,89,022.00
Grand Total		1,39,76,242.60

Schedule 4 : Other Expenses

Particulars	Amounts
Dalit Capacity Building	1,47,200.00
Drama Show	60,000.00
Audit Fee	25,000.00
Bank Change	10.00
Newspaper	3,000.00
Office Rent	1,40,000.00
Stationary	10,913.00
Tea/snack	18,000.00
Renewable cost	3,750.00
DSDC Anniversary	27,075.00
Internal Audit Cost	18,500.00
Repair and Maintenance	6,800.00
Annual General Meeting	27,000.00
Travel Cost	1,200.00
POSA	7,130.00
Communication Charge	5,635.00
Electricity	9,002.00
Utility	1,400.00
Bike Renew	5,800.00
Laptop Maintainance	10,000.00
Renewal Expenses	12,750.00
Grand Total	5,40,165.00

[Signature]
Admin & Finance Officer

[Signature]
Treasurer

[Signature]
Chairperson

[Signature]
Auditor
Bai Krishna Tripathi
Taulihawa
Kapilvastu
Accounting Technician

Date: 2075.06.25
Place: Kapilvastu

Dalit Social Development Center (DSDC)

Taulihawa, Kapilvastu

Fiscal Year-2074/075

From the period covering 1st Sharwan, 2074 to 31 Ashad, 2075

Schedule 6 : Duties & Taxes

Particulars	Amounts
Social Security Tax_11211	
Income Tax_11111	118.00
Remuneration Tax_11112	5,150.00
Rent Tax_11131	12,500.00
Grand Total	17,768.00

Schedule 7 : Payables

Particulars	Amounts
Auditor	21,250.00
Payable of IPP	25,014.00
Payable of FPP	6,432.00
Payable of PET	6,842.00
Payable of Aba Mero Palo	5,88,888.00
DSDC	5,000.00
Ram Sharan Raidas	32,388.00
Tirtha Chamar (Office Rent)	1,83,900.00
OH Payable CBR	14,132.00
OH Payable DRR	8,911.00
Grand Total	8,92,757.00

Schedule 8 : Advances & Receivables

Particulars	Amounts
Mantu Kori	20,000.00
Phoolchandra Raidas	2,31,000.00
Receivable from Care	3,07,033.00
Anita Pasi	20,000.00
Grand Total	5,78,033.00

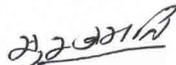
Schedule 9: Advance tax

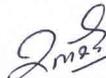
Transfer of Advance tax [2073-074]	
Advance Tax	
Grand Total	-

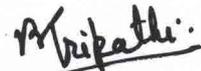
Schedule 10 : Bank

Name of the Banks	Amount
Cash in Hand	2,181.00
RB Bank-311000755501	31,662.00
Everest Bank-03800105200212	2,81,855.00
ADBL-0415400617405011	1,10,985.64
RB Bank-311001171201	4,852.16
Laxmi Bank-02211012209	20,862.00
Everest Bank-03800105200024	1,32,521.00
Grand Total	5,84,918.80

Adm & Finance Officer

Treasurer

Chairperson

Auditor

Date: 2075.06.25
Place: Kapilvastu

Dalit Social Development Center (DSDC)

Taulihawa, Kapilvastu

Fiscal year 2074/075

From the period covering 31 Ashad, 2074 to 31 Ashad, 2075

Program Expense Details

Aba Mero Palo Expenses

Annex-1

PARTICULARS	Amount
Air Transport	14,600.00
Audit Cost	15,000.00
Communication For BOD	9,000.00
Communication for Office (Telephone)	10,800.00
Communication For Staff	85,200.00
Community Work	19,70,919.00
Finance Officer	3,63,363.00
House Keeper	1,81,688.00
Influencing through Advocacy and Communications	10,54,795.00
Insurancance (Group Insurance) (15)	18,000.00
Internet, Fax, Postage, Delivery	3,390.00
Learning, Documentation, and Evidence Building	1,95,807.00
Livelihood Supervisor	7,26,126.00
M&E Supervisor	3,62,131.00
Maintanance (Utilities, Officeal equipment, Computer& Printers,Parts)	11,825.00
Occupancy (Office Rent)	96,000.00
Office Supplies (Stationaries, Materials, Newspaper, Hospitality Cost, Bank Charges And LP GAS etc)	1,05,462.00
Perdiem and Accommodation for BOD Monitoring	59,247.00
Perdiem and Accommodation for Staffs	1,19,855.00
Project Coordinator	4,90,242.00
Sexuality Supervisor	2,11,892.00
Skill Development Of Partner Staff Capacity	98,584.00
Social Mobilizer	16,33,511.00
Social Norms Supervisor	3,63,063.00
Staff Recruitment Cost	12,800.00
Strengthening Partner Organizational Capacity	1,00,444.00
Utilities (water, Electricity)	5,970.00
vehicle Hire, Fuel, Renewal and Maintanance	17,716.00
Grand total	83,37,430.00

FPP Program' Expenses

Annex-2

PARTICULARS	Amount
Awareness raising on fire in the community(street drama, Miking, mass meeting, promotion of clay on wall, group meeting,door to door visit etc.	58,705.00
Awanress raising in the school on fire preparedness (sharing, video showing, use of IEC materials etc.)	19,205.00
Jingle broadcast on fire preparedness in local language	14,916.00
Coordination and collorboraton with DDRC and other local stakeholders	3,600.00
DDRC committee member monitoring and mediamobilization	10,940.00
Travel and monitoring cost for Partner staff and EC	3,070.00
Reporting and documentation	2,210.00
Focal person cost	16,000.00
Overheads (for rent, utilities, communications)	6,432.00
Bank charge	420.00
Grand Total	1,35,498.00

Rusurpa

H. J. J. J.
Treasurer

J. M. S.
Chairperson

B. K. Tripathi
Auditor

Admin & Finance Officer

Dalit Social Development Center (DSDC)

Taulihawa, Kapilvastu

Fiscal year 2074/075

From the period covering 1st Sharwan 2074 to 31st Chaitra, 2075

Program Expense Details

PET Program Expenses		Annex-3
PARTICULARS		Amount
Assessment and PET cart distribution with training and exercises		1,32,053.00
PET carts maintenance support		4,785.00
Assessment of wheelchair users		19,500.00
Transportation cost for wheelchair users		18,302.00
Travelling		5,625.00
Communication		2,000.00
Networking and coordination		23,940.00
Reporting		1,960.00
Stationeries & Office supplies		1,515.00
Admin Cost		10,483.90
Grand Total		2,20,161.90

IPP Program Expenses

IPP Program Expenses		Annex-4
PARTICULARS		Amount
Meetings of women groups two times in a month (on domestic violence, cast discrimination, child marriage, dowry system, girls education, empowerment other issues identified by groups)		56,324.00
Group action plan and issue based support to women group		1,49,300.00
Bi-monthly regular meeting of women Network		5,530.00
Monthly Staff/ EC meeting support		8,410.00
Social Audit of the project /organization		7,440.00
Project Focal person cost		23,100.00
Social Mobilization cost		1,89,900.00
Days celebrations (women days on 8 March, 21 March and 16 days women campaign)		4,800.00
By monthly meeting of Men's Network		7,635.00
By monthly meeting by VDC level program support team who support and advised in the programme		2,550.00
Support Men campaigner for their action plan implementation		7,695.00
District level project learning sharing meeting with line agencies and stakeholders		36,229.00
Interaction with local level religious and political leaders on project activities		15,985.00
DNH Refresher training for religious, political leaders and women group		19,750.00
VDC level Conflict handling training to community leaders, political leaders, religious leaders		15,998.00
EID/ Dashain Festival celebration		19,040.00
International Peace Day celebration		6,500.00
Mobilization religious leader for project activities		1,500.00
communication cost for EC PC and SM and Focal person		12,600.00
Monitoring cost for PMC members, EC members to project monitoring		4,000.00
Field visit cost, maintenance cost and fuel cost		14,420.00
Reporting and documentation		12,620.00
Adolescents group meetings		6,570.00
Extra curricular activities conducted by youth (Adolescents groups)		5,891.00
Life skill training for Adolescent group members at VDC level		30,500.00
Project Officer		1,30,900.00
Accountant		63,800.00
Admin Cost		33,159.35
Meetings of women groups two times in a month (on domestic violence, cast discrimination, child marriage, dowry system, girls education, empowerment other issues identified by groups)		73,544.00
Group action plan and issue based support to women group		13,400.00
Women group Network Meeting		13,334.00
EC and staff monthly meeting		13,540.00
Quarterly review meeting of IPP Project with UMN, DSDC staffs		6,000.00
Psychosocial counselling Training for women group members		16,700.00
Project Focal person cost		21,780.00
Social Mobilization cost		1,78,200.00
Gender and domestic violence training to selected women group members		20,000.00
Women group exposure visit in neighbouring district places		25,640.00
Capacity building training for Men campaigner (Men's responsible and behaviour change)		16,750.00
Days celebration (8, 21 March, 16 Days women campaign)		5,000.00
Street Drama on social reconciliation and gender issues at Rangapur and Pipara -public place		49,998.00
Couple group discussion program		20,948.00
Men's Network meeting on Quarterly basis		20,120.00
District level project learning sharing meeting with line agencies and stakeholders		36,500.00
Mediation Training for community leaders		21,545.00
Interaction on local issue between religious and political leaders		16,870.00
communication cost for EC PC and SM and Focal person		14,400.00
Monitoring cost for PMC members, EC members to project monitoring		6,000.00
Field visit cost, maintenance cost and fuel cost		7,400.00
Reporting & Documentation		14,070.00
Photocopy machine for project use		25,000.00
Field bag for staffs		12,500.00
Report writing and case study writing training for staffs and EC		17,280.00
Adolescents group meetings		13,093.00
Inter generation dialogue		19,135.00
Birth registration, citizenship and marriage registration campaign		2,500.00
School enrollment campaign at local community		9,600.00
Wall magazine writing refresher training		17,945.00
Life skill development refresher training		29,755.00
Project Officer		1,23,420.00
Accountant		59,400.00
Admin Cost		37,925.35
Grand total		18,69,498.70

[Signature]

[Signature]
Treasurer

[Signature]
Chairperson

[Signature]
Auditor

Admin & Finance Officer

Dalit Social Development Center (DSDC)
Taulihawa, Kapilvastu
Fiscal year 2074/075
From the period covering 1st Sharwan, 2074 to 31 Ashad

Program Expense Details

CBR Program Expenses

Annex-5

Conduct awareness raising on disability prevention and health promotion through orientation, workshops, training and social clubs (Orientation)	38,056.00
Provision of assistive devices along with training for minor repairs and maintenance (including linkage and advocacy) for PWDs	9,950.00
Technically support and provide training to wheelchair users & their families especially those who have spinal cord injuries for their better ADL	-
Technical and material support for house modification, especially for wheelchair-users (mobilise local resources as well)	1,68,974.00
Providing community based Primary Rehabilitation Therapies (Occupational, Physiotherapy, Speech and Language etc.)	15,200.00
Technical and material support for simple modification of health posts	1,38,637.00
Refer PWDs to appropriate health centres for medical intervention	52,280.00
Sensitize CWD families, communities and schools on CWD rights to education	33,600.00
Provide disability orientation to school students and child clubs on disability inclusion	16,000.00
Provide assistive devices and mobility training to CWDs	32,380.00
Training and technical assistance to teachers and SMCs on disability-friendly school environment	1,02,010.00
Provide technical and material support for disable friendly school modifications	1,00,000.00
Provision of scholarship subsidies to poor and marginalised CWDs	44,880.00
Provide education materials to Special (Resource) Schools for Deaf, blind and children with learning difficulties	72,899.00
Provide related vocational trainings for various income generation activities	1,92,705.00
Provide support to start income generation businesses	2,81,400.00
Linkage and advocacy for employment opportunism and financial/micro- credit access for PWDs	4,477.00
Encourage through honours-giving the 'role model entrepreneur' PWDs in each district	-
Lobby and advocacy for social security allowances available to PWDs (also link to Participatory Planning Process of Local Government)	16,400.00
Organise sports competitions and recreational activities among PWDs including CWDs	38,650.00
Disability education or orientation for awareness raising for community level groups	26,844.00
Conduct mass meetings and street dramas to raise awareness about disabilities	60,000.00
Conduct cultural events (dance/song competitions) to raise awareness about disability	15,000.00
Stigma reduction workshops in VDCs and communities (for PWDs and their family members/ friends)	55,500.00
Honouring role-models (person/groups/ institutions/organisations) for further support or inclusion of PWDs	19,800.00
Interaction with chamber of commerce, other private sectors, government and other key stakeholders on disability friendly environment & employment	33,235.00
Community awareness on PWDs equal rights and developmental needs using wider means of information, education and communication (Through radio programme/jingle)	30,000.00
Dissemination of IEC materials for disability community awareness	49,617.00
Build the capacity of DPOs and VDC level Disability Committees/ Groups through mentoring, training and orientation to enhance their self-advocacy	2,14,550.00
Form and facilitate VDC level Committees and Community Self-Help Groups (with PWDs-majority members in VDCs)	81,334.00
Form and facilitate VDC & Community level child clubs involving Children with Disabilities for their active participation and develop their confidence	43,200.00
Awareness raising through International Disability Day celebrations in districts and VDCs	19,300.00
Form, facilitate and support district networks to function independently	18,000.00
3 months Primary Rehabilitation Therapy (PRT) training in HRDC or related organisations	1,06,055.00
Coordination with government, private sectors and other like-minded organisations	460.00
Communications for staffs and EC	12,000.00
Focal person support and communication	24,000.00
Travel and fuel cost for EC and staffs during project field visit and monitoring	19,821.00
Inter cluster/district Partner's review meeting	27,500.00
Conduct annual social audits	5,000.00
Monthly staff meeting support (EC need to participate)	18,810.00
Social Mobilizer Salary	4,00,250.00
Laptop support	45,000.00
Camera support	25,477.00
Conduct quarterly project monitoring by PMC	12,000.00
Project Coordinator	2,63,318.00
Accountant	1,04,000.00
Admin Expenses	1,36,063.00
Grand total	32,24,632.00

DRR Program Expenses

Annex-6

Orientation to schoolteacher,PTA/SMC/students/PWD/CWD on inclusive DRR	9,380.00
Identify vulnerable schools(with majority of CWD students) and communities and support at least 4 schools to develop School's DRR action plan and support materials	64,520.00
Mock up drill on earthquake in the schools/among PWD	860.00
Organise 2 days First Aid training to school teachers/PWD group on disaster risk reduction and first aid and materials support	33,199.00
Water testing support to the schools/House of PWDs	6,400.00
Awareness raising in the communities(including PWD group) on fire preparedness and disability complications due to burn	15,750.00
Participatory Assessment for Disaster Risk (PADR) in vulnerable community(including PWD group) and support as per action plan of PADR	49,912.00
Admin Expenditure	9,001.00
Grand total	1,89,022.00

Rusirpa

H. J. J. J.
Treasurer

2m231
Chairperson

B. Krishna Tripathi
Auditor

Admin & Finance Officer

Dalit Social Development Center (DSDC)
Taulihawa, Kapilvastu
 Fiscal Year 2074/075
 From the period covering 1st Sharwan 2074 to 31 Ashad, 2075
DEPRECIATION SHEET

Note 5 :

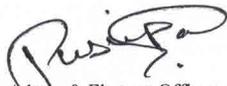
Rate	Assets	Qty	Opening WDV	Addition	Total	Depreciation	Closing WDV
25%	Computer	1	3,196.11	-	3,196.11	799.03	2,397.08
25%	Wooden Table	1	2,037.65	-	2,037.65	509.41	1,528.24
25%	Computer	1	4,332.26	-	4,332.26	1,083.07	3,249.20
20%	Motorcycle	1	17,652.75	-	17,652.75	3,530.55	14,122.20
25%	Camera - 1	1	2,749.32	-	2,749.32	687.33	2,061.99
25%	Tea table	1	2,642.66	-	2,642.66	660.67	1,982.00
25%	HP Laser Jet printer	1	6,908.91	-	6,908.91	1,727.23	5,181.68
25%	Printer	1	6,328.13	-	6,328.13	1,582.03	4,746.10
25%	Destop	1	30,395.31	-	30,395.31	7,598.83	22,796.48
25%	Laptop	1	45,784.38	-	45,784.38	11,446.10	34,338.29
25%	Cupboard steel	1	7,657.02	-	7,657.02	1,914.26	5,742.77
25%	Laptop	1	26,250.00	-	26,250.00	6,562.50	19,687.50
25%	Camera - 2	1	18,058.33	-	18,058.33	4,514.58	13,543.75
25%	Laptop	1	64,304.17	-	64,304.17	16,076.04	48,228.13
25%	Android Projecter	1	59,042.50	-	59,042.50	14,760.63	44,281.88
25%	Power Bank	1	5,367.50	-	5,367.50	1,341.88	4,025.63
25%	Par Light	1	38,646.00	-	38,646.00	9,661.50	28,984.50
25%	Speaker	2	42,940.00	-	42,940.00	10,735.00	32,205.00
25%	Mixture & Channel	1	32,205.00	-	32,205.00	8,051.25	24,153.75
100%	Consol Light (Lsltin)	1	1,073.50	-	1,073.50	1,073.50	-
25%	Hand Mike	2	8,588.00	-	8,588.00	2,147.00	6,441.00
25%	Ear Mike	4	12,882.00	-	12,882.00	3,220.50	9,661.50
25%	Laptop - HP	1	-	40,000.00	40,000.00	10,000.00	30,000.00
25%	Cycle	2	-	15,000.00	15,000.00	3,750.00	11,250.00
25%	Filling cabinet	1	-	8,870.00	8,870.00	2,217.50	6,652.50
25%	LCD Projecter	1	-	39,889.00	39,889.00	9,972.25	29,916.75
25%	Air Condition	1	-	38,307.00	38,307.00	9,576.75	28,730.25
25%	with Mike	1	-	14,000.00	14,000.00	3,500.00	10,500.00
20%	Scooty	1	-	1,12,400.00	1,12,400.00	22,480.00	89,920.00
15%	Generator	1	-	5,75,000.00	5,75,000.00	86,250.00	4,88,750.00
25%	Camera - 3	1	-	28,500.00	28,500.00	7,125.00	21,375.00
25%	Dell Laptop	1	-	45,000.00	45,000.00	11,250.00	33,750.00
25%	Steel File rack	1	-	13,000.00	13,000.00	3,250.00	9,750.00
25%	Laptop Del Set	1	-	55,850.00	55,850.00	13,962.50	41,887.50
25%	Photocopy Machine	1	-	27,000.00	27,000.00	6,750.00	20,250.00
25%	Scanner	1	-	6,500.00	6,500.00	1,625.00	4,875.00
25%	Cycle	8	-	-	-	-	-
25%	Invertor	1	-	-	-	-	-
25%	Plastic Chair	12	-	-	-	-	-
25%	Revolving Chair	1	-	-	-	-	-
25%	Table Woden	1	-	-	-	-	-
25%	Open Rack File	1	-	-	-	-	-
25%	Cycle	1	-	-	-	-	-
25%	Printer HP Laserjet	1	-	-	-	-	-
25%	Plastic Chair	16	-	-	-	-	-
25%	Plastic Chair	2	-	-	-	-	-

१०

Pr. Tripathi
 Krishna Tripathi
 Taulihawa
 Kapilvastu
 Accountant/Technician

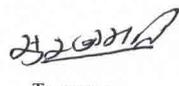
25%	Revolving chair	1	-	-	-	-	-
25%	Back Up data	1	-	-	-	-	-
25%	Steel Chair	2	-	-	-	-	-
25%	Table Wooden	1	-	-	-	-	-
25%	Chair	1	-	-	-	-	-
25%	Celling Fan	1	-	-	-	-	-
100%	Celling Fan	1	-	-	-	-	-
25%	Stabilizer	1	-	-	-	-	-
25%	Revolving Chair	1	-	-	-	-	-
25%	Sofa Set	1	-	-	-	-	-
25%	Hp Laser jet P 1102 Print	1	-	-	-	-	-
25%	Prolink UPC	1	-	-	-	-	-
20%	Bike Honda Shine	1	-	-	-	-	-
100%	Dormate	1	-	-	-	-	-
25%	fan	1	-	-	-	-	-
25%	Celling Fan	2	-	-	-	-	-
25%	Stand Fan	1	-	-	-	-	-
25%	Revolving Chair	1	-	-	-	-	-
25%	Steel Book Rack	1	-	-	-	-	-
25%	Wooden Book Rack	1	-	-	-	-	-
25%	Revolving Chair	1	-	-	-	-	-
25%	Steel Daraj	1	-	-	-	-	-
25%	Steel Daraj	1	-	-	-	-	-
25%	Steel Rack	1	-	-	-	-	-
25%	Celling fan	3	-	-	-	-	-
25%	CDMA Set	1	-	-	-	-	-
25%	Mike	1	-	-	-	-	-
25%	Camera - 4	1	-	-	-	-	-
25%	Camera - 5	1	-	-	-	-	-
25%	Camera - 6	1	-	-	-	-	-
25%	Camera - 7	1	-	-	-	-	-
Grand Total			4,39,041.50	10,19,316.00	14,58,357.50	3,01,391.86	11,56,965.64

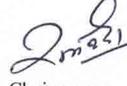
Admin & Finance Officer

Date: 2075.06.25

Place: Kapilvastu

Treasurer

Chairperson

Auditor

Dalit Social Development Center (DSDC)

Taulihawa, Kapilvastu

Annexure-2 : Schedule forming part of the financial statements

A. Company/Firm/Organization Information.

Dalit Social Development Center (DSDC) is a NGO registered with District Administration Office -Kapilvastu and IRD-Krishna Nagar.

B. Basis of preparation.

The financial statements are prepared on accrual basis which is a generally accepted accounting principles.

The financial statements are prepared in Nepalese Rupees.

C Significant Accounting Policies

Depreciation

Depreciation is provided as per Income Tax Law and annexed in separate sheet along with financial report.

Taxation and Drawings

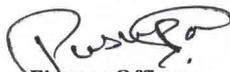
Tax Provision has been provided as per Income Tax Law.

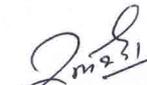
D Notes to the Accounts

Figures of previous year has been regrouped and reclassified wherever required.

Stock

Value of stock/Intentory is determined by organisation's management.

Finance Officer

Chairperson

Auditor

मिति २०७५/०७/३९ गते लक्ष्मणपुर १५ नवम्बर २०१८ का दिन यस कलित सभाजिबु विकास केन्द्र उवतमा-५ का अध्यक्ष-श्री राम शरन रेवास ज्यू को अध्यक्षतामा कार्यभार गतर सँस्थागत सभाजिबु लेखा परिक्षण कार्यभारमा तपस्वीलि वसोनिमडा सहभागीहरूको उपस्थिति मध्य प्रसार रहेको छ-

क्र.सं	नामधर	हेगाता/समुह/समिति	पद	हस्ताक्षर
१.	शम शरन रेवास	DSDC/CP		
२.	श्री प्रकाश खनाल	प्रशासिकिय अधिकृत - जि.प.का.		
३.	" प्रवीण कुमार्	जीपास्तव अध्यक्ष, गै. संस. महासंघ, क.व.		
४.	" मन्नात अलि कु.	कार्यगुरु लोमबीह-		
५.	" राजेन्द्र पासी	- DSDC/EC		
६.	कन्यावती उपाध्याय	यशोधर मापा उप-मेयर/काठमाडौं		
७.	शिक शरन रेवास	साधारण सदस्य -		
८.	सरोजिणी प्रपासी	साधारण सदस्य -		
९.	राफेहा रेवास	" "		
१०.	सहदेव रेवास	अभिद्वी		
११.	रामेश्वर जोशी	साधारण सदस्य		
१२.	इन्दुजी जोशी	अभिद्वी/अभिद्वी		
१३.	सुमन जोशी	SECURE/PC		
१४.	रामकुमार महरा	- SP/HP		
१५.	पवन कुमार महरा	SECURE/S.M.		
१६.	विन्दुबासेनी हरिजन	साधारण सदस्य		
१७.	शशीश कुमार् निगठ	" "		
१८.	केशव खनाल	SECURE/VT		
१९.	गोपीकुमार् जोशी	-SSDO-APC		
२०.	रका प्रसाद चापागाई	पत्रकार		
२१.	इन्द्रेबा प्रसाद पाठ	DSDC/संघ प्रवर्धक		
२२.	अनिता श्रीमाल	DSDC/S.M		
२३.	माया कु. नेपाली	कलित महिला संघ		
२४.	सुनिता थाप्ले	DSAC/S.M.		
२५.	गुलसखा बोर्गे	अभिद्वी/अभिद्वी		

२६-	सुरजमती पासी - ०६०८/कोषाध्यक्ष	२६/०७/२०७३
२७-	दीपा श्रेष्ठ - ०६०८/१५.म.	
२८-	नीलम पासी - ०६०८/उपाध्यक्ष -	
२९-	मनिश कार्की	नेपाल पत्रकार महासंघ
३०-	सत्यप्रिय न्यम्रास	०६०८/१५.म./५-सदस्य
३१	शैलेश कम्बोजा	Advocate
३२.	जय प्रकाश पाण्डेय -	डिप्टी-प्रतिनिधि-
३३.	अजय कुमार पासी	Student
३४.	संजय कुमार कोरी	०६०८/सहचिव
३५	कल्याण पौडेल	JMNA
३६-	कुशुम घोष -	कुसुमधोवा
३७	आमिर्ता निखा प्रतिहा -	अम्मि.वि
३८.	भाषा डेवी वैद्यल -	
३९.	पुनम कुमारी	पुनम
४० -	भगवान दास थापा -	अपाड; प्रतिनिधि -
४१-	सुग्रीम थापा -	अशाखा ६ -
४१-	शिपिपूजा ठोरी -	अशाखा ६ -
४२.	रोहित लाल कोरी,	स्वाधारण स. -
४३.	राज बहादुर चौधरी -	अशाखा ६ -
४४	शिपि प्रमोद प्रियम -	अशाखा ६-अपाड; स.क.
४५.	सपिठुर मुन्ड -	अशाखा ६ " ६०७
४६-	अजमल खाँ	))
४७-	साविर खली कुतुलमान	))
४८ -	इन्द्रियाक अक्षयकु -	इन्द्रियाक अक्षयकु
४९-	दिनमोहनकु	DIU
५०-	स्नीता नेपाली -	अ.क. -
५१	ललिता बरड	Accountant
५२	विजय सापकाटा	०६०८/१५-प्रिन्सिपल
५३	जीतनारायण यादव	D.S.D.C/S.M
५४.	हमिदुल्लाह -	अ.क. -
५५.	शैलेश चौधरी	S.M/D.S.U.C
५६-	बसि लक्ष्मी बरड -	अशाखा ६ -

२६-	अन्ना रेखा - उधनीवा.		मन्ना
२८-	लक्ष्मी चौधरी - आ.ने.पा./S.M.		जय
२९-	इन्द्रावती माली		जय
३०-	रन्जना चौधरी - रेडियो विशोरी		Ranjana
३१	साधना दरिजन विशोरी		Sanjana
३२.	पुष्पा गुप्ता	AFO/DSDC	Puspa
३३.	अनिल खिखी	PL/CBR/DSDC	Anil
३४	शकुन्ता अग्रहरी	D.S.D./ISM	Shakuntla
३५	शाखिनी अह.	DSDC/ISM/CBR	Shakini
३६	संगीता चौधरी	DSDC/MEL sup.	Sangita
३७	राजेश कु. माहव	DSDC/SECURE/AD	Rajesh
३८	रमेश प्रसाद कुर्मी	DSDC/SECURE/FS	Ramesh
३९	रमेश कुमार कुर्मी	यशो धरा २	Ramesh
४०	पुन्यसिंह धाव	DSDC/HPI/AFO	Punyasinh
४१	गोकुल धवल	DSDC/PL/TP	Gokul
४२-	राजेश कुमार (पाठ)		Rajesh

प्रस्ताव नं. १. संस्थागत प्रस्तुती सम्बन्धमा ।
 निर्णय नं. १. उक्त प्रस्ताव माथि छलफल गर्दा यस दलित सामाजिक विकास केन्द्र क.व.ल. लि.को लक्ष्य, उद्देश्य अनुसार भएको उपलब्धी र देखा परेका समस्या एवं आदर्श दिनमा अपनाइनु पर्ने शान्ति वाट संस्थाका अध्यक्ष श्री राम शरण रेहास ज्यूका संस्थागत प्रस्तुती गरियो ।

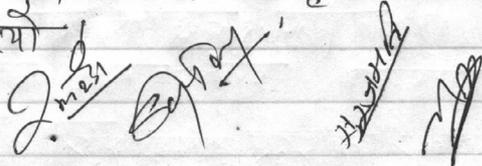
प्रस्ताव नं. २. परिषोजनागत प्रस्तुती सम्बन्धमा ।
 निर्णय नं. २. उक्त प्रस्ताव माथि छलफल गर्दा दलित सामाजिक विकास केन्द्र द्वारा संचालित अब भैरी पाले कार्यक्रम संयोजक गोकुल धवल, शक्ति शान्ति विमल परिषोजना संस्था संयोजक शक्ति हरिजन र साधुदायमा आधारेत पुनर्स्थापना (CBR) परिषोजना र आग लागि पूर्व तयारी कार्यक्रमको प्रस्तुती श्री राम शरण रेहास ज्यूबाट क्रमशः प्रस्तुतीकरण गरियो ।

प्रस्ताव न. ३ - आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुती सम्बन्धमा ।

निर्णय न. ३. उक्त प्रस्ताव माथि कूलफल दलित सामाजिक विकास केन्द्र द्वारा संचालित सबै परियोजनागत र सहायतागत आय व्यय प्रतिवेदन प्रशासनिक तथा वित्तीय अधिकृत पुष्पा श्रेता र कोषाध्यक्ष श्री सुरजप्रती पाली द्वारा प्रस्तुत गरियो । साथै माथि उल्लेखित प्रस्तुतीहरू माथि सम्बन्धी सहभागी द्वारा विस्तृत कूलफल गरी सुझाव सहित सर्व-सहमति प्रस्ताव न. ४- बाट निर्णय पारित गरियो ।

प्रस्ताव-४- प्रतिबद्धता सम्बन्धमा ।

निर्णय-४. उक्त प्रस्ताव माथि कूलफल गर्दा यस दलित सामाजिक विकास केन्द्र बाट संचालित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूको कार्य क्षेत्र विस्तार गर्न सामाजिक परीक्षण सहभागी तथा संयोजकपाला समेतको सुझाव ग्राहण गर्ने कार्य क्षेत्र विस्तार तथा परियोजना कार्यक्षेत्र भन्दा बाहिर पनि निदान उपचार आवश्यक भएका व्यक्ति समेतलाई सहयोग गर्नका लागि दलित विकासमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

केही फोटोको भलक :

समुह ब्यवस्थापन तथा लेखा तालिम

वाक्ता ग्युन/वीरिष्वा

लघु उद्यमी समूहलाई २ दिने समूह ब्यवस्थापन तथा लेखा तालिम कपिलवस्तु नौलिहाको रंजन होटलमा सम्पन्न भएको छ। केन्द्र नेपालको सहयोग र दलित सामाजिक विकास केन्द्र, कपिलवस्तुको अर्थाजनामा तालिम सम्पन्न भएको छ।

गर्बिका कारण भद्रेका बाल विवाह, लैंगिक हिंस्र अन्य गर्भ सेो तालिम दिइएको अब नेरो पाली कार्यक्रमको कार्यक्रम सञ्चालक गीतन्द्र धवलले बताए। साधुगोहले जुन सुकै लघु उद्यम गरेर अब आर्जनम वृद्धि गर्ने र कान लाग्दो गरि त्यसलाई व्यवस्थित सञ्चन विचार किशोरीहरूको ध्वनता अधिवृद्धि गर्ने महत्ता उनले बताए। तालिम जाबिकोर्जन सुचभाइक

मेधा प्रसाद कुर्मी र विजय सापकोटाले पक्षिण गरेका थिए। हासिममा कपिलवस्तुको तत्कालिन गोदिहवा, सिहागौर, सोर्गाड, हरनामपुर, बसुडवा, बासुडो, पुरोचस्पुर र आँबगय गाविसका २३ जना महिला उद्यमीहरूको सहभागि रहेका थिए। सो हासिमको अनुमम केन्द्र नेपालका शशी पन्थी र दलित सामाजिक विकास केन्द्रका क्रोपायका सुरज मती पालीले गरेका हुन।

Sunday 27 May 2018, आइतबार १३ ३६ ०००५

कुरीति हटाउन भलिबल प्रतियोगिता

कपिलवस्तु जेठ २७ (आइतबार) - समाजिक कुरीतिहरू समाप्त गर्नेको लागि विभिन्न कुरीतिहरूको खारेजी गर्नका लागि भलिबल प्रतियोगिता सुरु भएको छ। कपिलवस्तु जेठ २७ (आइतबार) समाजिक कुरीतिहरू समाप्त गर्नेको लागि विभिन्न कुरीतिहरूको खारेजी गर्नका लागि भलिबल प्रतियोगिता सुरु भएको छ।

समाज कल्याण परिषदको अनुमनमा सोमडिहको किशोरीहरूद्वारा प्रस्तुती

बलुहवामा बाल क्लब द्वारा बाल विवाह विरुद्ध घर दैलो अभियान

बालविवाह विरुद्धमा नेतृत्व लिन्छु भन्ने कुरामा जन प्रतिनिधीहरूको प्रतिवद्धता -बालिका दिवस २०१७)

धर्मगुरुहरूको जिल्ला स्तरिय सञ्जालको समिक्षा

Fig-1: यशोधरा गा.पाको अन्तरधार्मिक सञ्जाल निर्माण गोष्ठी

Fig-2: धर्मगुरुहरूको जिल्ला स्तरिय सञ्जालको समिक्षा

Fig-1: कन्याशुल्करी उपाध्याय ,भलिबलका विजेता खेलाडीहरुलाई बधाई दिदै , मे २०१८

किशोरहरु खाणा पकाउने प्रतियोगिता

बक्तृत्वकला प्रतियोगिता

सडक नाटक

सामाजिक परिक्षण विशेषाङ्क

आ.ब. २०७८/०७९

